

ANG Paghimakas

PAHAYAGAN SANG PARTIDO KOMUNISTA SANG PILIPINAS ★ ISLA SANG NEGROS

GINAUBAYAN SANG MARXISMO-LLENINISMO-MAOISMO AGOSTO 2023

EDITORIAL

Palaparon kag konsolidahon ang nagahiliugyon nga prente batuk sa tiraniya sang estado kag pagpamigos

ANG MASANG PILIPINO NAGANTUS GIKAN sa indi maagwanta nga porma sang pagpanghimulos kag pagpamigos gintuga sang madasig nga nagalala nga pangkalibutanon nga krisis kag sang nagakadunot nga kahimtangan sang mala-kolonyal kag mala-pyudal nga sistema sa Pilipinas. Ang mga sosyo-ekonomiko nga kahimtangan nagapadulong sa malala nga sitwasyon sang si Marcos Jr nangin lubos na nga idido sang imperyalismong US.

Ginpabakud ni Marcos Jr ang iya pangpulitika kag pang-ekonomiya nga angut sa iya imperyalistang amo, samtang ang nagakaakig nga Tsina padayon nga nagapasingki sang tensyon paagi sa mga agresibong tikang sa West Philippine Sea. Ang subong nga

"Palaparon..." *sundan sa pahina 2*

Editorial: Palaparon kag konsolidahon ang nagahiliugyon nga prente batuk sa tiraniya sang estado kag pagpamigos, p1 • 14 ka armas, nakuha sa aksyon militar sang NPA sa Negros, p3 • Masobra 200 ka paglapas sang tawhanon nga kinamatarung sa 8 ka bulan, p5 • Desisyon sang korte kay Ka Frank, ginpakamalaut, p6 • Autopsy report nagpamatuod sa brutal nga pagpatay kay Acosta kag Jimenez - NDF Negros, p7 • Ikaduha nga Kongreso sang CNL-Negros, gintigayon, p7 • NDFP@50, ginselebrar, p8 • Puasa bilang porma sang protesta, p8 • Kadalag-an sang Kampanya Pasaka-Sweldo, p9 • Iwag sa Rebolusyon, p10 • KRP bilang giya agud palig-unon ang rebolusyonaryong optimismo, p11 • Pagpabakud sa ideolohiya sa tunga sang FMO, p12 • Balita sa Isla, p13 • 4 ka armadong aksyon, ginlunsar sang NPA sa Panay, p15 • Kadre sang Partido, aktibista ginpatay sa Bohol, p16 • Ang paghimakas masa sa Brgy. Tamaraw, p17 • Tamlang Valley: "Sona sang Neoliberal nga Adyenda", p19 • Rebolusyonaryo nga kaisog sa tunga sang kapintas militar, p21 • Ano ang heat stroke?, p23 • AMBAHANON: Kamo ang hinungdan, p23

AP Kaundan

"Palaparon..." halin sa pahina 1

rehimen Marcos nagpahanugot sa US nga makagamit sang mga eksklusibo nga pasilidad sa sulod sang mga kampo militar sang Armed Forces of the Philippines (AFP) kag sa teritoryo sang pungsod nga naga-obliga diri nga makigbahin kon mahitabo nga maglupok ang pag-ilinaway sang mga imperyalista.

Bisan pa sa iya nagaidlak nga ilusyon sa naga-uswag nga kahimtangan sang mga Pilipino, ang pag-antus sang masa naga-pakita sang malaw-ay nga kama-tuoran nga naglala lamang ini. Minilyon ka mga Pilipino ang nagaantus batuk sa mataas kag nagataas nga mga presyo. Bisan pa sang pagpadayaw nga nagnubo ang implasyon sa Western Visayas nagligad nga Hulyo, ang Negros Occidental sa gihapon nagarehistro sang pinakamataas nga porsyento sang implasyon sa rehiyon nga may 7.6 porsyento, ginsundan sang Bacolod City nga may 6.6 porsyento. Ang Rehiyon 6 may mataas nga porsyento sang implasyon sang sa kantidad sa nasyunal nga lebel. Samtang, ang Negros Oriental nakalista sang kabilugan nga implasyon nga 5.9 porsyento.

Ang minimum nga sweldo sa duha ka probinsya sang Negros nagpabilin nga manubo nga taliwas sa mataas nga bili sang sandigan nga kinahanglanon. Ang subong nga dalagkuan nga pagtaas sang presyo sang gatong seguridad nga magapekto sa mabug-at na nga daan nga kahimtangan sang pumuluyo sa isla. Samtang ang mga dismayado nga pumuluyong Negrosanon naga-duso sang ila kinamatarung para sa kahilwayan kag sosyal kag ekonomiya nga hustisya, ginpaarakan sila sang bala sang terorismo sang estado. May ser-yoso nga krisis sa tawhanon nga kinamatarung sa isla.

Sa pihak nga bahin sang sini nga kahimtangan, ang Marcos Jr-Duterte nga himbonanay nagpasaka sang burukrata kapitalismo sa pinakamataas. Samtang naga-pakita sang maskara sang paghili-usa, ang kada kampo nagabuko sang kalaglagaan sang tagsa-tagsa. Sa proseso sini amo ang grabe nga pagpangkurakot kutob sa ila masarangan.

Sa simple nga pulong, ang subong nga rehimen indi na matulong kag indi na mabaton sang masang Negrosanon. Ang katawhan sang Negros inspirado padulong sa dalan sang armadong pakigsumpong agud depensahan ang ila sibil, pulitikal, pang-ekonomiya kag kultural nga kinamatarung. Samtang, ang inter-imperyalistang kagamo nagapakita sang posibilidad sang wala sang pulos nga gyera sa tunga sang nagalala nga sosyo-ekonomiko kag makitawhanon nga krisis, gani kinahanglanon nga pukawon, organisahon kag pahulagon ang pinakamalapad nga numero sang pumuluyo agud maduso ang rebolusyonaryong pagbugwak.

Ang Communist Party of the Philippines (CPP) mas determinado nga pamunuan ang rebolusyon sa kadalagan. Agud mag-sulong ang pungsodnon demokratikong rebolusyon, gin-uyatan sini ang New People's Army (NPA) bilang iya espada kag ang National Democratic Front (NDF) bilang iya taming. Samtang ang NPA amo ang iya nagapanguna nga hinganiban para agawon ang gahum pangpulitika gikan sa naghari nga sahi, ang armadong rebolusyon indi mahimo nga mag-sulong kon wala ang nagahiliugyon nga prente batuk sa imperyalismo, pyudalismo, kag burukrata kapitalismo.

Ang NDFP amo ang rebolusyonaryong organisasyon sang nagahiliugyon nga prente sang katawhan Pilipino nga nagahimakas para sa pungsodnon nga kahilwayan

kag demokrasya. Ang panawagan sang NDFP, sumugod pa sang pagkabun-ag sini 50 ka tuig na ang nakaligad sang Abril 24, 1973, nagapabilin nga simple, maathag, kag sandigan: Hiusahon ang pumuluyo agud pukanon ang malakolonyal kag mala-pyudal nga sistema paagi sa inaway banwa kag para sa katumanan sang pungsodnon demokratiko nga rebolusyon. Dapat ang NDF magpanguna sa katawhan Pilipino sa ila kontra-imperyalista, kontra-pyudal kag kontra-pasista nga paghimakas.

Ang "monocrop" nga ekonomiya sang kalamay sa Negros padayon nga ginapabilin sang imperyalismong US agud ihigot ang pumuluyo sa madugay na nga pyudal kag mala-pyudal nga relasyon pareho kag malala pa sa ulipon, kag puggan ang re-porma sa duta kag pungsodnon

"Palaparon..." sundan sa pahina 3

AGOSTO 2023

ANG **Paghimakas**

Nagapasalamat ang *Ang Paghimakas* sa mga kontribusyon agud mangin madinalag-on ang ini nga isyu. Sa pagpauswag sang aton *Ang Paghimakas*, ginapangabay sa tanan nga bumalasa nga padayon nga mag-amot sang mga balita, piktyur, istorya kag iban pa nga sinulat. Nagapangayo man kami sang inyo mga suhestyon kag komentaryo paano pa gid ini pauswagon.

angpaghimakas@protonmail.com

negrosrevportal.wordpress.com

#NPANegrosOffensives

14 ka armas, nakuha sa aksyon militar sang NPA sa Negros

NAKATIGAYON ANG MGA LARANGAN GERILYA idalum sang Apolinario Gatmaitan Command-New People's Army (AGC-NPA) sang isa ka ambus, walo ka *harassment*, isa ka partisano nga operasyon kag duha ka *dis-arming*, kon sa diin indi magnubo sa 15 ang patay kag 10 ang pilason sa mga tropa sang AFP kag Philippine National Police (PNP).

Nakakumpiska ang mga Pulang hangaway sang apat ka *assault*

rifle, walo ka manubo nga armas, isa ka *shotgun* kag isa ka *.22 long barrel rifle*, mga magasin kag bala kag iban pa nga mga kagamitan militar.

Gin-ambus sang isa ka yunit sang Roselyn Jean Pelle Command (RJPC-NPA) ang *patrol car* sang PNP-Calatrava sa Sityo Calanugan, Brgy. Minapasuk, Calatrava, Negros Occidental sadtong Agosto 9, alas 9:40 sang aga.

Nakakuha sang apat ka *assault*

rifle, mga bala kag isa ka *.45* kalibre nga pistola ang mga Pulang hangway.

Patay ang isa ka pulis nga si PCpl. Jaime Nunez kag pilason ang tatlo pa nga sanday Calatrava Deputy Chief PCapt. Jesus Alba, PCpl. Dennis Nasis kag PStaff Sgt. Frank Caballero.

Naggamit ang mga Pulang hangaway sang mga riple nga

"14 ka armas..." *sundan sa pahina 4*

"Palaparon..." *halin sa pahina 2*

nga industriyalisasyon. Ang mga mangunguma kag mamumugon sa kampo nagapabilin nga atrasado kag makaluluoy. Gani, ang kontrapudal nga paghimakas kontra-imperyalista man.

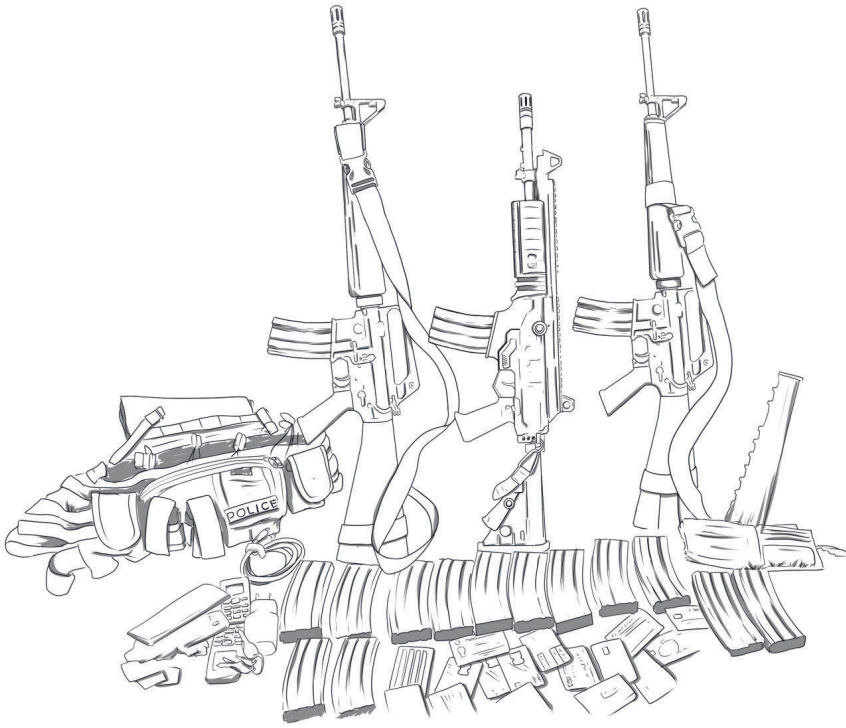
Papel sang nagahiliugyon nga prente nga magtigayon sang kontrapudal nga paghimakas, nga kalakip ang paghimakas batuk sa neoliberal nga agresyon kag lapnagon nga pagpang-agaw duta agud nga itransporma ang matambok nga dutang agrikultural sa komersyal nga plantasyon, enklabo, kag eko-turismo; pagpasaka sang sweldo kag benepisyo sang mamumugon sa kampo kag presyo sa merkado sang mga produktong agrikultural; pagpanubo kag sa ulihi pagdula sang usura, kag pagpupusyon sa wala mauma nga mga kadutaan agud himuon nga produktibo, wala labot sang iban pa. May yara man daku nga paghimakas batuk sa dalagkuan nga pagmina kag lapnagon nga reklamasyon sang kadutaan.

Samtang ang ining mga kampanya nagaarangka, ang mga reaksyunaryong armadong kusog ginapahulag sang estado agud puggan ang pag-alsa sang pumuluyo kag dampigan ang interes sang dalagku nga kumprador kag agalon may duta. Ang National Task Force (NTF)-Elcac kag ang kontrol sang militar sa sibilyan nga gobyerno nagpaagresibo sa sining mga pasista agud magkomiter sang nagkalain-lain nga paglapas sang tawhanon nga kinamatarung, halin sa "*red-tagging*" hasta sa pagpamatay kag pagpangmasaker sang sibilyan kag *hors de combat* nga rebolusyonaryo kag seryoso nga paglapas sang Comprehensive Agreement on Respect of Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL). Mapangibabawan lamang ini paagi sa kontrapasista nga kampanya sang malapad nga masa.

Agud mapadayon ang kahublagan sang pumuluyo, ang mga rebolusyonaryong masang organisasyon sa idalum sang NDFP

dapat itukod sa kada sityo, kaumahan, asyenda, paktorya, eskwelahan, kag kadalanan. Dapat maabot ang pinakamalapad nga numero sang ginapigos kag ginahimuslan agud matukod ang pormasyon sang demokratikong gobyerno sang pumuluyo paagi sa pag-organisa sang mga komite hasta sa baryo kag munisipal nga rebolusyonaryong komite.

Paagi sa paghatag inspirasyon sang aton bag-o lang nga mga martir nga mga NDFP konsultant nga sila Rogelio Posadas kag Ericson Acosta, ang mga hilikuton kag pagpanghangkat sa aton dapat ipatuman nga wala sang kahadlok ukon pangduha-duha. Dapat ang mga rebolusyonaryong pwersa indi malingkang, pero disiplinado; baid pero sensitibo; kag matinugahon pero mahinalugon. Ang pang-away nga hilikuton maathag kag ang kahimtangan tuman ka luto. Ang pumuluyo, kag ang pumuluyo lamang, amo ang motibong pwersa nga magtuga sang kasaysayan sang kalibutan. Ang paghimakas nga-padayon. **AP**

"14 ka armas..." halin sa pahina 3

selective fire kag isa ka *command-detonated* nga bomba para ma-seguro nga luwas ang mga sibilyan nga sakay sang kanter kag salakyan sang *rescue* nga upod sa salakyan sang kapulisan.

Antes ang ambus, nagpatigayon sang punitibong aksyon ang RJPC-NPA sa duha ka aktibo nga *intel asset* sang 79th IB nga sanday Elisio Mahilum kag Felix Resotay Sr. sa Sityo Batyogon, sa amu gihapon nga baryo.

Suno kay Ka Cecil Estrella, tigpamaba sang RJPC-NPA, "ang pagkamakatarunganon sang inaway banwa ang nagapabaskog sa RJPC-NPA kag sa bilog rebolusyonaryo nga masa sa norte nga bahin sang Negros para wala-untat nga magkonsolida kag magpalapad sa ila nga hanay."

Sa separar nga insidente, indi magnubo sa tatlo ang patay kag pipila ang pilason sang 79th IB sa kontra-opensiba sang isa ka yunit sang RJPC-NPA batok sa nasambit nga militar sadtong Abril 6, alas 3:47 sang hapon sa Sityo Serahe, Brgy. San Isidro, Toboso, Negros Occidental.

Indi magnubo sa duha ang kaswalidad sang kombinado nga tropa sang 94th IB kag CAFGU

sang ginpalukpan kag ginhaboyan sang granada sang mga Pulang hanagway idalum sang Mt. Cansermon Command (MCC-NPA) ang CAFGU Detachment sa Brgy. Hilamonan, Kabankalan City, Negros Occidental, sadtong Hunyo 13, alas 9:30 sang gab-i.

Samtang, duha ka soldado sang 94th IB ang patay sang ginreyd sa masobra 30 ka tropa sang nasambit nga militar ang isa ka tim sang MCC-NPA sa Sityo Pangi, Brgy. Carabalan, Hima-maylan City, Negros Occidental sadtong Hulyo 7, pasado alas 7:00 sang aga. Na-martir ang Pulang hangaway nga si Ponciano Sevilla (Ka Bambam) sa amu nga insidente.

Apat ang patay kag 10 ang pilason sa 62nd IB kag sa Regional Mobile Force Battalion (RMFBn-7) sa mga *harassment* nga ginlunsar sang Leonardo Panaligan Command (LPC-NPA). Gintigayon ang mga opensiba sadtong Marso 6, 15, 20 kag 21, Hulyo 25 kag 30 kag sadtong Agosto 2 batok sa mga detachment kag sa mga naga-operasyon nga tropa sang 62nd IB kag RMFBn sa Central Negros.

Suno kay JB Regalado, tigpamaba sang LPC-NPA, "ini ang kongkreto nga sabat sang NPA

sa malaba na nga listahan sang pagbayolar sa tawhanon nga kinamatarung nga direkta ginkomiter sang 62nd IB kag kapulisan sa mga inosenteng sibilyan sang Central Negros."

Sa isa ka partisano nga operasyon sang LPC-NPA, patay ang isa ka masupog nga intel asset sang 62nd IB kag katapo sang Barangay Intelligence Network (BIN) nga si Jorge Javier sa Sityo Guibawan, Brgy. Bucalan, Canlaon City sadtong Abril 16, alas 3:30 sang hapon.

Nakumpiska kay Javier ang isa ka colt .45 rebolber, isa ka .357 magnum, isa ka KG 9, duha ka magasin kag mga bala kag iban pa nga mga kagamitan militar. Nakumpiskar man ang iya BIN Identification card (ID).

Si Javier regular nga naga-report sa Canlaon PNP kag sa detachment sang Brgy. Budlasan, Canlaon City. Masupog man ini nga nagapangtukod sang mga lokal nga aset sang pulis kag militar sa mga kasikbit nga baryo sang Brgy. Bucalan kag Budlasan.

Gindis-armahan sang LPC-NPA si Eddie Abarquez sadtong Marso 30 alas 3:00 sang hapon, sa Sityo Manlama, Brgy. Montilla, Moises Padilla, Negros Occidental.

Nakumpiskar kay Abarquez ang isa ka *shotgun* kag isa man ka *.22 long barrel rifle*, mga bala kag duha ka mga *cellphone*.

Nagahupot sang ilegal nga mga armas si Abarquez nga gingamit sa pagpamahug sa pumulyo kag pagpang-agaw sang duta sa lugar.

Samtang, gindis-armahan kag ginpaandam si Pen-pen Fajardo sang Sityo Mora, Brgy. Pinukawan, Vallehermoso, Negros Oriental sadtong Agosto 13. Katapo siya sang Guardians nga may angot sa militar.

Nakumpiska kay Fajardo ang apat ka pistola (isa ka .38 caliber pistol, isa ka .357 kag duha ka frontier) kag mga bala. **AP**

Masobra 200 ka paglapas sang tawhanon nga kinamatarung sa 8 ka bulan

HALIN ENERO TUBTOB SUBONG, NAKATALA ang *Ang Paghimakas* sang masobra 200 ka kaso sang paglapas sang tawhanon nga kinamatarung sa isla sang Negros diin indi magnubo sa 7,000 ang biktima.

Sa mga kalakasan nga ginhimo sang pasista nga AFP/PNP/NTF-Elcac, pinakamakasiligni ang 21 ka kaso sang ekstrahudisyal nga pagpatay.

Pinakamatingkad ang pag-abdak kag brutal nga pagpatay kay NDFP Consultant Rogelio Posadas kag padayon nga pagkadula sang iya upod nga si Lyngrace Maturillas kag duha ka habal-habal drayber, pagmasaker sang pamilya Fausto, pagpatay sang lima ka mangunguma sulod sa isa ka adlaw sa Moises Padilla kag Guihulngan City, kag pagpatay sang tatlo ka mangunguma sulod sa isa ka semana sa sur sang Negros. (*Para sa dugang detalye, basahon ang mga ispesyal nga report sang Ang Paghimakas nga ginpaggwa sadtong Abril kag Hulyo.*)

Wala untat ang kalakasan sang mga tropa militar bisan sa bulan sang Hulyo kag Agosto.

62nd IB. Ginpatay sang tropa sang 62nd IB si Romy Catasio sa Sityo Balunggay, Brgy. Montilla, Moises Padilla, Negros Occidental sadtong Hulyo 20, pasado alas 11:00 sang gab-i.

Nagbantay sang masakyan nga motor si Catasio upod si Marvic Ebarle (Ka Bryan), isa ka Pulang hangaway nga *on medical leave*, sang gulpi nga nag-abot ang isa ka *color gray* nga van kag wala kaluoy nga gintiro-patay ang duha.

Si Catasio, ang nag-atipan kay Ka Bryan sang napilasan ini sa tuhod sa kontra-opensiba sang LPC-NPA batok sa 62nd IB sad-

tong Mayo 20 sa Sityo Cupad, Brgy. Macagahay, Moises Padilla.

Ginpaarakan man sang nasambit nga tropa ang balay sang ginpasibangdan nga NPA *supporter* nga si Jonasio Blasco sadtong Agosto 5, alas 9:00 pasado sa Sityo Cansimba, Brgy. Quintin Remo, Moises Padilla.

Sang nakita sang mga soldado nga nagtinguha makapalagyo si Blasco bisan pilason, liwat ini nila nga ginpaulanan sang bala tubtob mapatay.

Sa pareho nga adlaw, nagpalupok sang mortar ang 62nd IB halin sa Brgy. Villegas Detachment, alas 5:00 tubtob alas 6:30 sang aga kag ila ginpagwa nga na-engkwentro nila ang mga Pulang hangaway sang LPC-NPA sa Sityo Li-ong, Brgy. Imelda, Guihulngan City, Negros Oriental.

Patarasak man nga nagpalupok sang *grenade launcher* ang mga katapo sang 7th RMFBn sadtong Agosto 3, alas 8:00 pasado sang aga, sa Sityo Amaga, Brgy. Balugo kag Sityo Mandi-e Dako, Brgy. Magsaysay, sa Guihulngan City.

Samtang, nakaagum sang pagpangastigo sang 62nd IB ang lima ka mga mangunguma nga ginpasibangdan nga *supporter* sang NPA sa mga sityo sang Uyangan, Katuguisan kag Hinumayan, sakop sang Brgy. Budlasan, Canlaon City, Negros Oriental sadtong Hulyo 6.

Subongman, padayon nga ginhimo nga kampo militar sang 62nd IB ang mga buluthuan sang Agulang Elementary School sa Brgy. Villegas kag Kambairan Elementary School sa Brgy. Trinidad, sa Guihulngan City halin Agosto 3.

94th IB. Duha ka mangunguma ang ilegal nga gin-aresto sang kombinado nga tropa sang 94th IB kag RMFBn-6 sa Sityo

Cunalom, Brgy. Carabalan, Himamaylan City, Negros Occidental sa managlahi nga petsa.

Gindakop si Lodorico But-ay sadtong Hulyo 28 sa akusasyon nga *commanding officer* (CO) siya sang yunit milisya kag ginkasohan sang rape.

Samtang, gin-aresto si Romeo Balsemo sadtong Agosto 7 sa pato-pato nga kaso sang pagpatay.

Ginkastigo man ang iya anak nga si Nono sa katapusan nga semana sang Hulyo.

Ginpasibangdan ang magamay nga katapo sang yunit milisya kag imbolbado sa engkwentro sa tunga sang MCC-NPA kag 94th IB sadtong Abril 19, 2020.

Si But-ay kag ang mga Balsemo mga myembro sang Farmers Association of Brgy. Carabalan (FABCA) kag sang *Indigenous Peoples* (IP).

Sa katapusan nga inadlaw sang Hulyo, lima pa ka mangunguma ang gin-imbestigat kag ginkastigo sang mga soldado sang 94th IB samtang isa ka mangunguma kag duha ka menor de edad ang biktima sang pagpamahug sa amu gihapon nga lugar.

Nagapanglighot naman ang 94th IB sa mga kalatian sang Sityo Cunalom kag sa katambi nga mga sityo samtang nagdala sang trumpa kag nagsinggitan, "surrender na kamo, mga NPA, kag guwa na kamo dira sa inyo gintagoan!" Wala na nagkadto sa uma ang mga residente sa kahadlok nga masal-an nga katapo sang NPA.

Sadtong Hulyo 25, ginpagwa sang 94th IB kag PNP nga nagsurender si Ariel Jay Latoza bilang myembro sang Buhi nga

Desisyon sang korte kay Ka Frank, ginpakamalaut

GINPAMATBATAN SANG TAGUIG CITY REGIONAL Trial Court (RTC) si National Democratic Front of the Philippines (NDFP) *peace consultant* kag anay NDF-Negros *spokesperson* Ka Frank Fernandez, 75 anyos, kag iya asawa nga si Ka Cleofe Lagtapon, 70 anyos, sang anum ka tuig nga pagkabilanggo base sa pato-pato nga kaso nga *illegal possession of firearms* sadtong Hunyo 29.

Nagpabulong ang nagmasakit nga sila Ka Frank kag Ka Cleofe sang gin-aresto sila kag ang ila upod nga si Ge-ann Perez sang mga pwersa sang estado sadtong Marso 24, 2019 sa Brgy. Calumpang, Liliw, Laguna.

Gintamnan sila sang ebidensya nga tatlo ka kalibre .45 nga pistola, tatlo ka magasin kag mga bala, kag tatlo ka granada sang gin-aresto.

Ginpakamalaut sang NDF-Negros ang amu nga desisyon sang Taguig City RTC.

Suno kay Ka Bayani Obrero, tigpamaba sang NDF-Negros, ang desisyon sang nasambit nga korte nagpakita lang sa padayon nga mapigoson nga plano sang rehimen US-Marcos II batok sa mga rebolusyonaryo nga pwersa “agud pungan ang nagabaskog nga paghimakas para sa mga patriyotiko kag demokratiko nga handom sang pumuluyo.”

“Nagapanawagan man ang NDF-Negros sang hustisya kag nagademanda sa gilayon nga pagpagwa sa ila ni Ka Frank Fernandez kag Ka Cleofe Lagtapon lakip na ang halos 800 ka mga bilangong politikal sa Pilipinas,” dugang pa ni Obrero. **AP**

“Masobra...” halin sa pahina 5

Aksyon kag Pag-amlig sang Seguridad sang Mangunguma kag Mamumugon (BAKAS) nga ginpasibangdan nga isa ka “*communist front organization*.”

Suno kay Latoza, isa ka *tricycle driver*, nga ikaduha na ini nga higayon sang ginpatawag siya sang isa ka ginhingadlan nga Tupan nga katapo sang Kaban-kalan City Police Station kag wala siya sang ihibalo nga himuon nga *surrenderee*.

15th IB. Nagpatupa sang 14 ka bala sang kanyon ang 15th IB kag 3rd Artillery Division sang Philippine Army sa Sityo Don Jose, Brgy. Manlucahoc, Sipalay City, Negros Occidental sadtong

Agosto 16.

Ang kanyon nahamtang sa Barasbarasan detatsment sa Brgy. Camindangan sang amo gihapon nga syudad.

Suno sa AFP, may pahanugot ni Brgy. Captain Sergio Libre sang Brgy. Manlucahoc kag Sipalay Mayor Gina Montilla Lizares ang pagpamomba.

Ginhatagan sang isa ka adlaw ang mga residente agud mahimos ang ila mga kasapatan kag magbakwit.

Samtang, walo ka mangunguma, lima sini ang *senior citizen*, ang iligal nga gindakop sang 15th IB sadtong Hulyo 29 sa Sityo Tugas, Brgy. Pinggot, Ilog, Negros Occidental.

Ginpasibangdan sila nga nag-

patay kay Nacar Granada nga ginsilotan sang ASJC-NPA sadtong Enero 28 bangud sa pagka-*land grabber* kag regular nga ahente sang 15th IB.

Ang mga gindakop mga benepisyaryo sang duta sang mga Granada.

79th IB. Duha ka mamumugon sa kampo ang ginharas sang 79th IB sa Escalante City sadtong Hulyo 18, mga alas 6:00 sang aga.

Ginransak ang balay ni Rosalie Magbanua sa Sityo Alangahag, Brgy. Tamlang sang 12 ka mga wala naka-uniporme nga soldado sang 79th IB nga nagpakilala nga mga katapo sang NPA. Ginpa-ngitaan siya sang ginbilin kuno sang NPA nga *high-powered rifle* sa ila balay.

Subongman, ginkadtoan si Edward Gimang sa ila balay sa Sityo Bautista, Brgy. Malasibog sang ginbulubanta 30 ka armado nga nag-abukay sang iya pagkabutang.

Pila ka adlaw antes sini, ginkadtoan si Gimang sang mga armado nga lalaki sa iya ginobrahan nga kampo agud disarmahan apang binangon kag iban pa nga kagamitan panguma ang nakuha sa iya. Nagmasakit sa pila ka adlaw ang iya asawa resulta sa sunod-sunod nga mga insidente.

11th IB. Pilit nga ginpasu-render sila Tonying Sulano kag Rene Janayan sang 11th IB kag RMFB7 sa separado nga insidente sadtong Hulyo.

Madugay na nga gina-itan sang mga pwersa sang estado ang pamilya Sulano sang Brgy. Nagbalaye, Sta. Catalina, Negros Oriental, kon sa diin ginpatay sang 11th IB ang utod ni Sulano sadtong 2021 kag pilit nga ginpasu-render sang RMFB7 ang iya tiyo sadtong 2022.

Samtang si Janayan, isa ka lunsay nga mangunguma sang Zamboanguita, Negros Oriental. **AP**

Autopsy report nagpamatuod sa brutal nga pagpatay kay Acosta kag Jimenez - NDF Negros

GINPAGWA NA ANG *AUTOPSY REPORT* sa bangkay ni NDFP consultant Ericson Acosta sadtong Hulyo 29 sa University of the Philippines-Diliman sa Quezon City.

Suno sa report ni Dr. Raquel Fortun, *homicide* ukon hungod nga ginpatay si Acosta kag may ebidensya nga gintiro gihapon bisan patay na.

Sila Acosta kag Joseph Jimenez, isa ka organisador sang mangunguma, ang ginpatay sang mga elemento sang 94th IB kag 47th IB sadtong Nobyembre 30

sang nagligad tuig sa Sityo Makilo, Brgy. Camansi, Kabankalan City.

Ang ini nga report, suno kay Ka Bayani Obrero, tigpamaba sang NDF-Negros, ang nagapamatuod nga brutal nga ginpatay sila Acosta kag Jimenez, kabaliskaran sa ginsiling sang mga militar nga kaswalidad sa engkwentro ang duha.

Nagapanawagan si Obrero sa mga katapo sang *media* kag mga tigsakdag sang tawhanon nga kinamatarung nga magkadto sa mga militarizado nga mga komu-

nidad kag kuhaon ang kamatuoran halin mismo sa pumuluyo.

Iya man nga ginapanawagan sa mga patriyotiko nga mga tropa sang AFP kag PNP kag mga biktima sang mga anomaloso nga programa sang NTF-Elcac nga ibuyagyag ang matuod nga mga hitabo sa likod sang madamu nga mga kaso sang pagpatay kag iban pa nga mga krimen sang mga ini nga mga reaksyonaryo nga institusyon. **AP***

Ikaduha nga Kongreso sang CNL-Negros, gintigayon

SA ISA KA TAGO NGA pagtilipon sa sini lang, ang Christians for National Liberation (CNL)-Negros nagpatigayon sa ila ikaduha nga kongreso nga gintambongan sa mga rebolusyonaryo nga Kristiyano halin sa nagkalain-lain nga mga simbahan, mga denominasyon, mga kongregasyon, kag mga institusyon sa isla sang Negros.

Ginpabakod sa Kongreso ang paghiliusa sang mga delegado para tun-an ang pungsodnon kag panrehiyonal nga sitwasyon sang katilingban. Gindihon ang taktikal nga plano sang CNL-

Negros kag gin-approbahan ini.

Nakapili sang mga opisyal ang nasambit nga organisasyon kag napili nga pangulo si Ericson Buglas.

Lakip sa plano sa CNL-Negros ang pagpapagsik kag pagpalapad sang CNL kag pagimbolbar sang mga tumuluo sa paghimakas sa mga sandigan nga masa, pag-intra kag pag-suporta sa rebolusyonaryong armado nga paghimakas, paglunsar sang mga kontra-imperyalista nga kahublagan, pagkakas sang NTF-Elcac kag pagsuporta sa li-

wat nga pagbukas sang istoryahanay pangkalinong sa tunga sang Gobyerno sa Republika sa Pilipinas (GRP) kag sa National Democratic Front of the Philippines (NDFP).

Suno kay Ericson Buglas, “himuon sang bug-os sa CNL-Negros ang iya katungdanan sa pag-abante sa rebolusyon ululupod sa masa, ang matuod nga tagtuga sang kasaysayan, kag sa palaabuton nga sosyalistang sosyedad sa diin matuod nga maghari ang hustisya, kalinong kag demokrasya.” **AP***

NDFP@50, ginselebrar

MAHIMAYAON NGA GINHIWAT SANG MGA rebolusyonaryo nga pwera ang pagsukat sa ika-50 nga anibersaryo sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) sadtong Abril 24 paagi sa isa ka programa.

Naghatag man sang pahayag ang mga organi-sasyon nga myembro sa alyansa sang NDFP sa isla sang Negros.

Antes pa ang anibersaryo, nagpatigayon sang operasyon pinta kag operasyon dikit (OP-OD) ang mga katapo sang Kabataang Makabayan (KM) sa Central Negros.

Samtang, ginselebrar ang ika-54 nga anibersaryo sang New People's Army (NPA) sadtong Marso 29 sa mga larangan gerilya idalum sang AGC-NPA, Rehiyunal nga Kumand sang NPA sa isla sang Negros.

Ginpasidungan sila Benito Tiamzon (Ka Laan) kag Wilma Austria (Ka Bagong-tao) lakip na ang mga martir sang Negros kaangay nila Florida Ceballos, Romeo Nanta, Marilyn Badayos, Kerima Tariman, Ericson Acosta kag Rogelio Posadas paagi sang *silent 21-gun salute* bilang simbolo sa paghatag sang pinakamataas nga pagsaludo sa ila. **AP***

**MABUHAY ANG IKA 50
NGA ANIB SG NDFP!**

Puasa bilang porma sang protesta

NAGPUASA SULOD SA ISA KA adlaw ang sobra 100 ka bilang-gong pulitikal sa bilog Negros sugod ala 1:00 sang kaagahon sang Hulyo 24 agud ipanawagan sa rehimen Marcos Jr nga un-taton na ang ginahimo sang mili-tar kag iban nga mga pwera sang estado nga pagsalbeyds sa mga indi armado nga sibilyan sa pagpatuman sang ila kampanya kontra-insurhensya sa isla.

Nagapakig-isa sa ila puasa-protesta ang mga bilanggong pulitikal sa Cebu City kag Taguig City, sa diin nabilanggo tubtob subong ang anay tigpamaba sang NDF-Negros nga si Ka Frank Fernandez kag iya asa-wahon nga si Ka Cleofe Lagta-pon.

Siling sang Negros Island

Political Prisoners, nagapaday-on ang ekstrahudisyal nga pag-patay sang mga aktibista ilabi na sa nabukid nga bahin sang Negros sulod sa una nga tuig sang administrasyon ni Marcos Jr.

Base sa datos sang Karapatan, organisasyon sang mga tigsak-dag sang tawhanon nga kinama-tarung, 30 porsyento sang ila natala nga 60 ka biktima sang mga pagsalbeyds kag pagmasaker ang mga Negrosanon nga mangu-nguma kag mamumugon sa uma.

Suno sa grupo, madata man ang madamuan nga ebakwasyon nga nakasablag sa kabuhi kag pangabuhian sang linibo nga mangunguma sang Himamaylan City sugod Oktubre sang nag-ligad tuig, subongman nagpabilin nga “missing” ang bata sang bi-

langgong pulitikal nga si Rossine Enyong upod ang duha ka dray-ber sang habal-habal nga gin-abdak sang mga ahente sang militar sa dalanon sang Hini-garan, upod si NDFP Consultant Rogelio Posadas, sadtong Abril 19.

Ginpanawagan man nila ang pagpaggwa sang mga bilanggong pulitikal nga mga ma-sakiton ukon may edad na suno sa writ of Kalayaan sang Korte Suprema.

Ikaapat na ini nga puasa-protesta sini nga tuig nga gin-hiwat sang mga bilanggong pu-litikal sa Negros.

Sa 778 ka bilanggong pu-litikal sa pungsod subong, 139 ukon 20 porsyento ang ari sa isla sang Negros. **AP***

Kadalag-an sang Kampanya Pasaka-Sweldo

PUNO SA PAGLAUM SI ROGER, 53 anyos, may asawa kag lima ka kabataan, sang nagmadinalag-on ang ila kampanya para sa pag-pasaka-sweldo sang mga mamumugon sa katubhan sa isa ka asyenda sa Negros sadtong temprano nga bahin sang tuig.

Katapo sang sandigan nga organisasyon sang Partido ukon mas nasandan sa tawag nga BOP sa Brgy. Katmon si Roger. Ginpatawag sila sang Seksyon Komite nga nagsakop sa apat ka barangay agud magdihon sang plano sa paglunsar sang kontrapudal nga paghimakas. Ginhimuan nila sang pila ka bulan nga phasing ang ila kampanya kag pana-panahon ginatasa ang plano agud makita ang kulang kag mga palauswagon.

Una nila nga ginhimo ang pagtipon sang datos. Hapos lang ini para sa ila ni Roger kag kaupdanan bangud sila kag ang ila mga pamilya direkta man nga nagaobra sa mga asyenda sa ila lugar kag mga kasikbit nga barangay.

Sang nakompleto na ang datos, nagtigayon sila sang miting kag dira naghiliusa sa ila demanda nga pasaka sang sweldo sa nagkalain-lain nga porma sang trabaho sa asyenda. Gintumod man nila ang target nga mga agalon mayduta.

Gintigayon ang unipikasyon sa plano tubtob sa mga nagapamugon kag mga organisasyon masa. Ginpabulig man ang mga katapo sang organisasyon masa sa pagkuha sang dugang nga datos. Bilang preparasyon, naglunsar sang mga pagtuon masa kag ginpokusang ang Rebolusyonaryo nga Giya para sa Reporma sa Duta.

Bilang bag-o nga rekrut sa hanay sang rebolusyonaryong pamatan-on sa edad nga 19 anyos, si Kiko nakabatyag sang kalipay sang nakaupod sa plano

sa pagtigayon sang kampanya pasaka-sweldo. Makita man niya ang mataas nga kompyansa sang pumuluyo sa Barangay Katmon para sa kampanya bangud ara nagabulig ang mga kadre sang Partido kag mga Pulang hangaway.

Upod si Kiko sang ila ginpili si Roger bilang representante sang mga mamumugon sa asyenda para sa dayalogo nga amu ang una nga sultada sang kampanya. Nalab-ot nila ang engkargado sang asyenda kag nagpasugot man ini nga magbulig sa pagduso sang ila mga demanda pakadto sa agalon mayduta. Kon magpakatig-a ang agalon mayduta, ang tanan nga nagapamugon ang ululupod nga magreklamo.

Apang, bangud sa kahadlok sang agalon mayduta sa naghiliusa nga pumuluyo nga may suporta sang rebolusyonaryong kahublagan, madasig ang pagsabat sa mga reklamo sang mga mamumugon sa tubo. Ila naangkon ang Php50 nga pagsaka sa nagkalain-lain nga porma sang obra. (*Lantawon ang Talaan 1*)

Anum ka sityo ang naka-benepisyos sa ginlunsar nga kontrapudal nga paghimakas. May mga nagaobra man nga halin pa sa kaiping nga tatlo pa ka baryo.

Samtang, sa isa ka asyenda

nga may masobra 100 ka ekarya sa kasikbit nga Barangay Ilang-Ilang, nangin madinalag-on man ang ginlunsar nga kontrapudal nga kampanya sang pumuluyo. Nakapasaka sang sweldo sa arado, hilamon, inadlaw sa abono, tanum, patdan, karga/tapas kag may saka man sa pakyaw. Nakapasaka man sang sweldo ang mga drayber sang traktora kag traking.

Nakabenepisyos ang lima ka sityo nga may masobra 20 ka regular nga obrero kag may pulupanahon man nga nagaobra halin sa mga kaiping nga sityo kag baryo.

Isa na ini si Lando, 47 anyos, may asawa kag siyam ka kabataan. Indi lahog-lahog ang adlaw-adlaw nga paghimakas ni

"Kadalag-an..." sundan sa pahina 10

Talaan 1

Kadalag-an sa kampanya pasaka-sweldo sa Barangay Katmon Php50 nga saka sa sweldo

Guna	Php180	Php230
Tapas/Karga	Php350	Php400
Arado	Php350	Php400
Php50 ang ginsaka bisan sa iban nga porma sang trabaho: abono, tanum, pamatdan kag iban pa		
Ang drayber sang salakyan nga nagahakot sang tubo nagsaka man ang sweldo per trip		

Iwag sa Rebolusyon

ISKULHAW

MALARAGWAY MO BALA ANG PAGHULAG sa isa ka madulom nga lugar nga wala sang iwag? Sigurado nga mabunggo ikaw sa mga dalagku nga bato ukon mahulog sa mada-lom nga pil-as kon wala sang kasanag sa imo alagyan.

Sadtong 1927, sang nasumalang ang Partido Komunista sang Tsina (PKT) sa dako nga problema nga gintuga ni Chiang Kai-shek, nangin iwag kay Kaupod Mao Zedong ang kongkreto nga pag-analisar sa

kongkreto nga kahimtangan sa pungsod kag pumuluyong Tsino sandig sa gintudlo ni Kaupod Lenin, isa ka dungganon nga lider komunista sa Unyon Sobyet. Tem-prano pa, sang 1923, ginsulat na ni Kaupod Mao ang “Analisar sa mga Sahi sang Sosyedad Tsino” nga nagpamatuod nga isa ka mala-kolonyal kag mala-pyudal ang pungsod Tsino kag sa amo, mangu-

"Iwag..." sundan sa pahina 11

"Kadalag-an..." halin sa pahina 9

Lando agud makapangita sang pagkaon kag iban pa nga galas-tuhan sa balay ilabi na nga isa ka tuig pa ang iya nga agot. Amu nga tuman ang kalipay ni Lando sang naangkon nila ang kada-lag-an sa ila kampanya.

Samtang, lain pa nga 114 ka ektarya nga asyenda sa Brgy. Ilang-Ilang ang gintarget para sa kampanya sang pasaka-sweldo. Madugay na ang reklamo sang mga mamumugon sa tubo diri bangud tuig 2012 pa sang kata-pusan nga nagpasaka sang sweldo ang agalon mayduta kag daw usik lang sa lamesa ang ginhatag nga saka sa kantidad sang Php10.

Sang nabal-an sang agalon mayduta nga nagmadinalag-on

ang kampanya pasaka-sweldo sa kasikbit nga asyenda, hinali ini nga nagpasaka sang sweldo sa nagkalain-lain nga porma sang obra. (*Lantawon ang Talaan 2*)

Ang eksperyensya ni Roger, Kiko kag Lando naghatag sa ila sang paglaum nga indi imposible ang pagpauswag sa kahimtangan sa ila nga pangabuhì dira sa paghiliusa sang pumuluyo kag sa ila pagpakigbahir sa rebolusyonaryong kahublagan. Namuklat sila sa kamatuoran nga dekorasyon lang ang mga laye kag *wage order* sang gabulos-bulos nga mga rehimen nga amu mismo ang makinaryas sang dalagku kom-prador burgesya kag agalon mayduta agud gapuson ang mamumugon sa uma sa tuman ka barato nga sweldo kag mala-uli-

pon nga kahimtang pamugon.

Sang Hunyo 2021, Php410 ang gintalana nga sweldo sang Regional Tripartite Wage and Productivity Board (RTWPB)-6 para sa mga mamumugon sa agrikultura sa Negros Occidental, apang nalansang sa gihapon sa Php250 ang abereyds nga sweldo nga ginahatag sang mga agalon mayduta sa mga mamumugon sa tubo.

Dira sa nalab-ot nga kadalag-an, mas nagtaas ang kagustuhan sang mga kaangay nila Roger, Kiko kag Lando nga mga masang pigos kag ginhimuslan nga mangin madinalag-on ang demokratiko nga rebolusyon sang banwa. Ginsabat man sang mga dalagku nga operasyon kombat sang Philippine Army kag mas nagsingki ang mga paglapas sang mga soldado kag pulis sang tawhanon nga kinamatarung, nagpabilin nga maisugon ang mga pumuluyo sa Brgy. Katmon kag Brgy. Ilang-Ilang.

Sa giya sang mga kadre sang Partido kag ululupod sa ila Pulang hangaway, magapadayon ang pumuluyo sa paglunsar sang armadong paghimakas, pagpamtuman sang rebolusyon agraryo kag pagtukod sang baseng masa kag mga organo sang gahum pangpulitika tubtob malab-ot ang kabilogan nga kadalag-an sang inaway banwa. **RP**

Talaan 2

Ginpasaka sang AMD ang sweldo sang naglapnag ang kadalag-an sa kampanya pasaka-sweldo sa Brgy. Ilang-Ilang

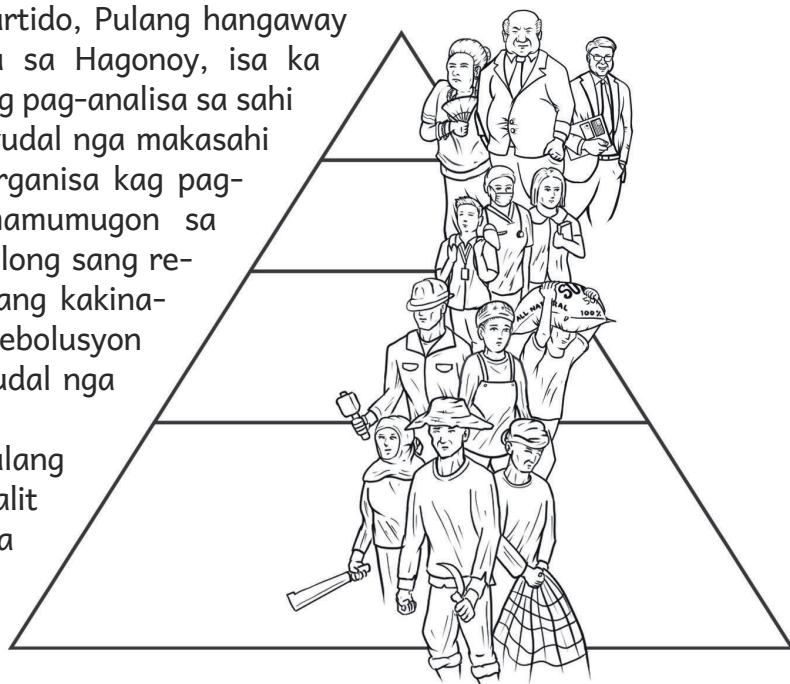
Inadlaw Php115	Php200 (Php85 ang ginsaka)
Pamatdan Php850	Php1,050 (Php250 ang ginsaka)
Suma Php1,000	Php1,500 (Php500 ang ginsaka per laksa)
Arado Php800	Php1,000 (Php200 ang ginsaka per ektarya)

KRP bilang giya agud palig-unon ang rebolusyonaryong optimismo

ANG KATILINGBAN KAG REBOLUSYON PILIPINO (KRP) ni Amado Guerrero isa ka sandigan nga dokumento para sa mga rebolusyonaryo sa Pilipinas. Ini nagaserbi nga giya sa mga katapu sang Partido, Pulang hangaway kag sa mga masang rebolusyonaryo ilabi na sa Hagonoy, isa ka bukiron nga barangay sa Negros Occidental. Ang pag-analisa sa sahi sang sosyedad Pilipinas, ilabi na ang kontra-pyudal nga makasahi nga linya, naggiya sa ila sa pagpukaw, pag-organisa kag pag-pahulag sang masang mangunguma kag mamumugon sa kampo kag pagkilala sang mga target sa pagsulong sang rebolusyon agraryo. Paagi sa KRP, ila nahakus ang kakina-hanglanon sang pungsodnon demokratiko nga rebolusyon agud solbaron ang mala-kolonyal kag mala-pyudal nga sistema.

Pila ka tuig ang nagligad, ang mga Pulang hangaway nga natalana sa sining erya naghingalit sang bulawanon nga oportunidad resulta sang ila sosyal nga pagpanalawsaw. Nagguwa nga isa

"KRP..." sundan sa pahina 12

"Iwag..." balin sa pahina 10

nguma ang pinakamadamo sa pumuluyo.

Ang paglunsar ni Kaupod Mao sa SICA (*social investigation and class analysis* ukon pagpanayasad sa sosyedad kag pag-analisar sa mga sahi) sa sosyedad Tsino pareho sang isa ka tawo nga hugot nga nag-uyat sa iwag sa iya pagpanglakaton sa isa ka lugar nga madulom. Sang nauyatan sa PKT ang husto nga pag-analisar sa sosyedad Tsino bilang mala-kolonyal kag mala-pyudal sa iwag sa Marxismo-Leninismo kag sa SICA nga gin-himo ni kaupod Mao, nadihon ang teorya kag praktika sa demokratikong rebolusyon sang banwa paagi sa pangmalawigon inaway banwa nga naghatag sa Rebolusyon Tsino sang kadalag-an sadtong 1949 kag nagpahilway sa ikaapat nga bahin sang kalibutan.

Ang SICA nga hilikuton indi lang iwag sa Rebolusyon Tsino

kundi pati na sa iban rebolusyon nga ginalunsar sang mga proletaryong rebolusyonaryo sa bug-os nga kalibutan, amo man sa Rebolusyon Pilipino. Gani, malahalon ini nga bahin sa hilikuton pang-ideolohiya sang aton Partido bilang pagsapraktika sang Marxismo-Leninismo-Maoismo. Ang Katilingban kag Rebolusyon Pilipino ukon Philippine Society and Revolution (PSR) nga ginsulat ni Kaupod Jose Maria Sison gamit ang *nom de guerre* nga Amado Guerrero, nagserbi bilang nagapanguna nga talamdan kag giya sa paglatag sa sandigan nga prinsipyo sang duha ka halintang nga rebolusyon sa Pilipinas nga nakabase sa pag-analisar sang kongkreto nga kahimtangan sang mala-kolonyal kag mala-pyudal nga sistema.

Ginapasiguro sa tanan nga mga organo sang aton Partido, yunit sa mga Pulang hangaway, organo sa gahum pangpulitika kag rebolusyonaryong organisasyon masa nga maghimo sang SICA antes ukon dungan sa pagpa-

tuman sa mga hilikuton agud athag nga mahangpan ang mga tahas, klaro ang mga pamaagi sa pagpatuman kag pagsulbar sa mga problema nga magtuluhaw kag mangin piho ang padulongan. Pareho sa mga taktikal nga opensiba kag anti-pyudal nga paghimakas nga aton ginaglunsar, maalamon nga nagahimo kag gingamit ang SICA amo nga madinalag-on ini nga natigayon kag nakaani sang signipikante nga benepisyo para sa Partido, Pulang hukbo kag ilabi na sa malapad nga pumuluyo.

Pareho ini sa isa ka tawo nga hugot nagagamit sang iwag sa iya alagyan, sigurado nga indi makabunggo sa mga dalagku nga bato ukon mahulog sa mga madalom nga pil-as. Sa "kongkreto nga pagtuki sa kongkreto nga kahimtangan" kag sa "pagpangita sa kama-tuoran halin sa mga hitabo" dira sa aton rebolusyonaryo nga mga paninguha, sigurado ang aton kadalag-an. **AP**

Pagpabakud sa ideolohiya sa tunga sang FMO

NAGHILIUSA ANG PAMUNUAN SANG PARTIDO sa isa ka yunit sang NPA sa Northern Negros nga magpursige sa pagpabakud sa ideolohiya sa tunga sang sustenido kag dalagkuan nga operasyon kombat sang AFP. Sulod sa pila ka bulan, nagtuga ang mga *focused military operation* (FMO) sang kadaut sa erya kag sa mga residente, kag naghatag man sang grabe nga kabudlayan kag sakripisyo sa mga Pulang hukbo nga wala nagpangduha-duha sa padayon nga pag-alagad sa pumuluyo.

Antes pa sa gintalana nga mga inadlaw sang pagtuon, naglunsar naman ang pasistang militar sang operasyon kombat kag ginsakit ang mga residente tungod sa kaakig nga wala nila makita ang Pulang hukbo. Bangud sa mabaskog nga presensya sang kaaway, kinahanglan magpahigad anay ang yunit sang NPA. Naghiliusa nga hatagan tum-ok ang sitwasyon militar samtang magpreparar sang iban nga erya para sa pagtuon. Wala magdugay, nagmadinalag-on ang paglunsar sang aksyon militar kag nabutong sa lain nga direksyon ang hulag sang kaaway.

Handa na ang lugar sa pagtuon kag ang mga instruktur kag tumuluon nga mga Pulang hangaway. Ang mga masa man naghandanda agud ipaseguro nga mangin luwas kag madinalag-on ang aktibidad. Bisan sa kakulang sang iban nga teknikal nga gamit kaangay sang *projector* kag mga *hand-out*, ginpanginpuslan sang pamunuan sang Partido sa amo nga yunit ang maayo nga sitwasyon militar kag ginlunsar gilayon ang pangpartido nga pagtuon.

Nagtambong sa Batayang Kurso ng Partido (BKP) ang 10 ka katapo sang Partido halin sa

yunit sang NPA. Lakip man sa tumuluon ang duha ka Pulang hangaway para sa ila nga politiko-militar nga pagtuon. Sa 12, duha lang ang *middle-aged* kag kalabanan ang pamatan-on. Ang tanan halin sa hut-ong mangunguma kag duha ang indi kabalo magsulat kag magbasa.

Ang BKP ang una sa tatlo ka kurso sang Partido nga nagtinguha nga maarmasan ang mga katapo

sang Partido sang *minimum* nga kagamitan teoretikal nga magaserbi nga giya para sa padayon nga pagpanikasog sa rebolusyonaryong pagtuon kag adlaw-adlaw nga rebolusyonaryong paghulag. Rekisito man ini para sa mga kandidato nga katapo antes sila mangin lubos nga katapo sang Partido kag kabahin

"Pagpabakud..." sundan sa pahina 13

"KRP.." balin sa pahina 11

ka manug-agaw duta ang nakaapekto sa kadam-an nga sandigan nga masa sa Hagonoy. Kaupod sa lokal nga mga masang aktibista, ila gin-organisa ang mga biktima sang nasambit nga manug-agaw duta. Nagmadinalag-on sila nga ilunsar ang pagkultibar sang duta sa erya kag pagpirma sang petisyon, kag ila gin-organisa ang mga biktima bilang organisasyon.

Pagkatapos sang isa ka tuig, ang mga tropa sang militar nagwas-ag sang ila kabangis batuk sa mga residente sang Hagonoy. Ang masang aktibista sulit-sulit nga ginpang-interogar, ginpamahog kag gin-ipit. Nasumalang man sang mga taga-lokalidad ang bug-os nga barangay nga pagpasurender nga programa. Sa halos duha ka tuig, ang Hagonoy ginbutang sa idalum sang Retooled Community Support Program (RCSP) sang Philippine Army, kon sa diin ang mga pasistang soldado nagahiwat sang saywar nga mga aktibidad kag nagakampo sa matawo nga mga lugar, lakip na ang mga simbahan kag mga eskwelahan.

Ang natukod nga masang organisasyon kag ang lokal nga organisasyon sang Partido nagpabilin nga malig-on sa ila tindog sa kahustuhon sang inaway nga ginalunsar sang BHB nga ila natun-an sa pagtuon sang KRP. Ila pa gid nahangpan nga ang ila kadalag-an batuk sa nasiling nga agalon may duta temporaryo lamang tubtob mauyatan na sang proletaryo ang estadong gahum sa pungsodnon nga lebel.

Sa mga natun-an sang mga rebolusyonaryong pwersa sa KRP, ila namaksimisa ang makasahi nga pag-analisa, duha ka taktika, sa paglunsar sang rebolusyon agraryo kag sa pag-atubang sang tropa sang kaaway, kag pagpakigbahin sa demokratikong rebolusyon sang pumuluyo agud mawasak ang gahum pangpulitika sang nagahari nga sahi. Ang pag-aplikar sang KRP kag iban pa nga sandigan nga dokumento sang Partido nahangungod sa rebolusyon Pilipino nagapadayon nga panghangkat para sa masang rebolusyonaryo, indi lang sa Hagonoy, kundi sa bug-os nga pungsod. Ang mga Pulang hangaway sa Negros dapat ipatuman ang giya sang sining mga dokumento agud mapangibabawan ang wala puas nga lapnagon nga operasyon kombat sang mga tropa sang kaaway kag dal-on ang inaway banwa sa bag-o nga halintang. **RP**

"Pagpabakud..." halin sa pahina 12

sa politiko-militar nga pagtuon sang mga Pulang hangaway.

May tatlo ka libro ang BKP sa diin ang una nga libro nagtalakay sa panindugan, panglantawan kag pamaagi sang proletaryado, kag introduksyon sa sandigan nga mga prinsipyo sang Marxismo-Leninismo-Maoismo (MLM): materyalismong diyalektiko kag materyalismong istoriko, ekonomiyang pangpulitika, kag syentipikong sosyalismo. Ang ika-duha nga libro ang esensya sang BKP kag diri nagtuon sa husto kag matinugahon nga pag-aplikar sang Partido sa sandigan nga mga prinsipyo sang MLM sa kongkreto nga kahimtangan sang sosyedad Pilipino kag paglatag sa pangkabilogan nga linya sa pulitika—ang demokratiko nga rebolusyon sang banwa. Ang ikatatlo nga libro naman ang naghatag sa paigo kag komprehensibo nga paghangop sa sandigan nga kinaiya kag kasaysayan sang Partido Komunista sa Pilipinas (PKP) bilang abante nga destakamento sang proletaryong Pilipino.

Sulod sa apat ka adlaw natapos ang pagtuon. Paagi sa eksam kag pormal nga pagtasa, nakita sang mga tumuluon ang ila natun-an halin sa diskusyon. Pormal nga gitapos ang pagtuon sang BKP paagi sa isa ka malipayon kag mabungahon nga programa sa *graduation* sa diin ginkilala ang mga nakatapos. Ginpakita man sang mga tumuluon kag instruktur ang talento sa kanta nga kabahin sa rebolusyonaryong kultura. **AP**

Balita sa Isla

No to Privatization!

Ginlunsar ang Negros Consumers Watch, isa ka alyansa batok sa ginaplano nga *Joint Venture Agreement* (JVA) sang Central Negros Electric Cooperative (CENECO) kag Ignite Power and Energy Holdings, Inc sadtong Marso 18. Halin Abril tubtob subong, aktibo ang pagpamatok sang pumuluyo sa pribatisasyon sang CENECO.

Suno sang grupo, ang ila mga mobilisasyon nagapanawagan nga dapat ang mga polisiya kag programa sang mga pampubliko nga yutilidad kag serbisyo nagasanto sa interes sang mga mamumugon kag konsumidor, ilabi na gid ang mga *marginalized* nga sektor.

Sang Mayo 24, natukod man ang mas malapad nga Anti-CENECO JVA Coalition nga pag-isa sang mga konsumedor, empleyado, tawong simbahan kag iban pa nga organisasyon para sa ululupod nga pagbatok sa JVA sang CENECO kag Ignite Power and Energy Holdings, Inc (MORE Power).

Nagapati ang ini nga koalisyon nga ang tinutuyo sang JVA amo ang ginansiya sa serbisyo sang kuryente nga makapabug-at sa mga konsumedor.

Sa isa ka *press conference* sadtong Hunyo 8, lubos nga ginkondenar sang Negros Consumers Watch kag Anti-CENECO JVA Coalition ang pagtraydor sang talatapan sang CENECO sa pagratsada sang pirmahanay sang kasugtanan upod ang MORE Power.

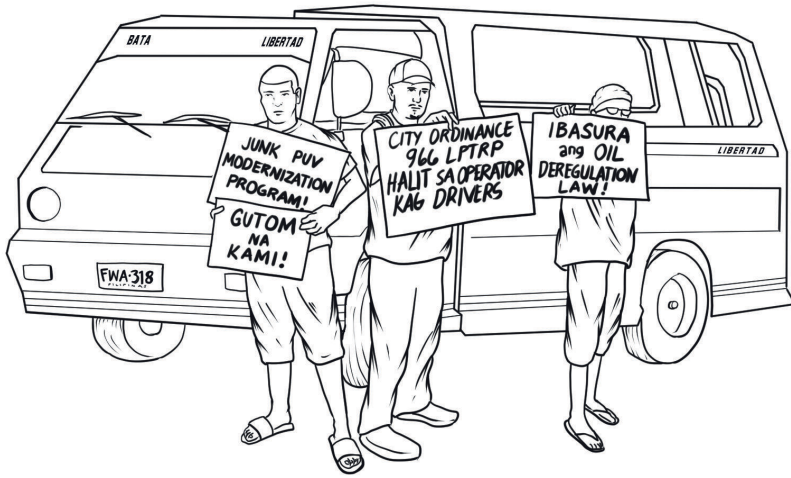
Bangud sa piligro sa seguridad sa trabaho kag atake sa unyon sang mga empleyado sang CENECO matapos ang pagpirmahanay sang Primelectric Holdings kag CENECO *management*, nagpasa sang *Notice of Strike* ang unyon sang mga empleyado sang CENECO sa National Conciliation and Mediation Board sadtong Hulyo 19.

Nagprotesta man sa atubang sang opisina sang Civil Service Commission sa Quezon City ang 58 ka anay empleyado sang Bacolod City Water District (BACIWA) sang Abril 10 para magdemanda sang aksyon sa ila *illegal termination case*, ginupdan ang aktibidad sang mga empleyado sang nagkalain-lain nga mga *water district* idalum sa kubay sang Water for People Network.

No to Jeepney Phase Out!

Sang Marso 6, nagprotesta ang mga grupo sang transportasyon batok sa pag-phase out sang mga dyip kag nagpangayo sang isa ka maki-pumuluyo nga *modernization program*. Nag-upod man ang mga grupo sang imol nga taga-syudad kag mga empleyado sang BACIWA para iprotesta

"Balita..." sundan sa pahina 14

"Balita..." halin sa pahina 13

ang mga *reclamation project* kag *privatization* sang *water district*.

Natigayon ang *transport strike* sang nagkalain-lain nga grupo sang mga *drivers* kag *operators* sadtong Mayo 8 sa pihak sang sige-sige nga *red-tagging* nga nabaton sang mga lider-masa ilabi na halin sa mga manogtaghol sang NTF-Elcac. Ginduso sang grupo nga ila kinamatarong kag lehitimo ang paglunsar sang *transport strike*.

Ginpadayag nila sa atubang sang Bacolod Government Center ang ila mga panawagan: pagpatuman sang M.O. 2023-017 para sa pagpalawig sa subong nga mga ruta sang dyip asta sa ika-31 sang Disyembre kag paguntat sang City Ordinance 966 ukon Local Public Transport Route Plan (LPTRP) para sa proteksyon sang mga drayber, *operator* kag pasahero.

P750 National Minimum Wage!

Nagtipon para sa Adlaw sang mga Mamumugon sadtong Mayo 1 ang nagkalain-lain nga mga grupo sang mamumugon agud idemanda ang pagpagtaas sang sweldo kag pagsingil sa rehimen US-Marcos sa kontra-mamumugon nga mga polisiya. Sa idalom sang United Labor Alliance Negros (ULAN), ginduso ang mga panawagan para pa-

taason ang *national minimum wage* pakadto sa P750, sabton ang mga isyu sang pribatisasyon sang mga *public utilities* kag ang mga kinamatarung sang mga konsumer, kag ang pagpasabat sa pagpabaya sang administrasyon ni Marcos.

Nagdemanda ang mga mamumugon nga magresign ang gin-aligar abusado nga *Executive Labor Arbiter* nga si Jessie Sulano, paagi sa isa ka protesta nga ginpatigayon sa opisina sang National Labor Relations Commission, Hunyo 13. Suno sa mga mamumugon, ginaabuso ni Sulano ang iya awtoridad kag ginapabay-an ang kinamatarung sang mga mamumugon.

Untaton ang militarisasyon! Defend Negros!

Sang Marso 30, naghiwat sang isa ka parangal ang mga mangunguma kag mamumugon para sa ikaapat nga anibersaryo sang pagpatay sa Negros 14, nga mga biktima sang *joint operation* sang pulis kag militar nga mas kilala bilang Oplan Sauron 2 sadtong 2019. Sang Abril 4, ginpanawagan man sang mga grupo sang imol nga taga-syudad nga *isurface* sang mga pwersa sang estado ang ila organisador nga si Iver Larit nga isa ka tuig na nga "*missing*."

Ginlunsar sadtong Hunyo 22 ang isa ka National Solidarity Mission nga may delegado halin

sa pesante, simabahan, grupo sang mga *human rights defenders*, kababaenhan, kabataan kag iban pa para makuha ang matuod-tuod nga datos halin mismo sa mga residente kaangot sa pagmasaker sa pamilya Fausto (Hunyo 14 sa Himamaylan City) kag brutal nga pagpatay kay Crispin Tingal Jr (Mayo 3 sa Kabankalan City).

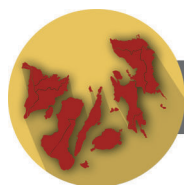
Ginpresentar pagkadason nga adlaw ang inisyal nga resulta sang imbestigasyon sang grupo paagi sa isa ka *press conference* kon sa diin naggwa nga militar ang ginatudlo sang pamilya kag mga residente nga may kahimuan sang pagpamatay sa mga biktima. Dugang diri, nakuha halin sa mga pahayag sang mga residente ang mga kalakasan nga ginhimo sang militar sa ila lugar, upod na ang natabo sa pamilya Fausto kag Tingal: may serye sang pagpangsaka-saka sa mga pamalay, pagpangransak, paghukmong sa komunidad, pagpangharass sang mga residente, pagpwersa nga magsurender kag gamiton bilang giya sa operasyon, *pagred-tag*, kag pagpamatay.

Protektahan ang dunang manggad!

Kontra-reklamasyon. Nagorganisa sang isa ka *forum* ang alyansa nga nagapamatok sa reklamasyon sadtong Marso 26 sa Purok Mahimulaton, Brgy. Banago, para talakayon ang ginaduso nga *reclamation project* sa pipila pa ka mga barangay. Ang amo nga mga proyekto ang magahalit sa kabilugan nga 1,080 ektarya sa mga higad-baybay nga puluy-an sang mga *marine life* kag ginakuhaan sang pangabuhian sang mga imol nga taga-syudad kag mga mangingisda.

Nag-isa ang bulubanta 50 ka imol nga taga-syudad kag mga mangingisda sa ginpatigayon nga

"Balita..." sundan sa pahina 15

Visayas News

Ini ang bag-o nga seksyon sang Ang Paghimakas diin ipagwa ang mga rebolusyonaryong balita halin sa iban nga isla sang Visayas

4 ka armadong aksyon, ginlunsar sang NPA sa Panay

SULOD SA ANUM KA ADLAW, magkasunod nga armadong aksyon ang ginlunsad sa mga yunit sang Napoleon Tumagtang Command (NTC-NPA)-Southern Panay halin Mayo 2 tubtob 8.

Ginharas sang mga Pulang hangaway ang mga soldado nga nakapundo sa CAA Detachment sa Brgy. Luyang, Sibalom, Antique sa alas-10:00 sang gab-i sadtong Mayo 2.

Ginsundan ini sa pagsilot sa

Atrila Builders Inc sa Brgy. Cabungaan, Leon, Iloilo sadtong Mayo 5. Ginbulubanta nga naglabot sa Php900,000 ang kabilogan nga kantidad sa naparalisa nga mga kagamitan sa konstruksyon kaangay sang *backhoe, grader, elf truck* kag pison. Ginsilotan ang amo nga kompanya bangud sa madamu nga reklamo sang mga mamumugon pareho sang indi paghatag sang nagakaigo nga sweldo kag indi maayo nga

kundisyon sang pamugon.

Pagka-aga, Mayo 6, ginpalukpan sang NTC-NPA ang magresponde tani nga mga katapo sang militar sa Atrila Builders Inc. Gin-igo sang NPA ang isa sa tatlo ka van nga gin-sakyan sa mga soldado gamit ang command detonated explosive (CDEX). Bangud ini, nagatras ang mga tropa militar kag

"4 ka armadong..." sundan sa pahina 16

"Balita..." halin sa pahina 14

fluvial protest sa kapyestahan ni San Juan Bautista para bitbiton ang padayun nga kampanya kontra 1,080-ektarya nga proyekto sang reklamasyon sa Bacolod, Hunyo 25. Ginpanawagan man nila ang pagbasura sang City Resolution No. 235 nga naga pahatnugot sang proyekto sa reklamasyon sa syudad paagi kay Mayor Albee Benitez.

Kontra-mina. Nagprotesta ang mga residente sang Sta. Catalina, Negros Oriental, upod ang mga lokal nga opisyal kag mga nagkalain-lain nga mga organisasyon, batok sa Midan Corporation nga nagapatigayon sang eksplorasyon sa minahan sa Sityo Tarug, Brgy. San Francisco sang nasambit nga banwa sadtong Abril 12, 2023. Suno sa mga nagaprotesta, ang plano nga minahan ang magaapekto sa libo ka ektarya sang duta.

Kontra-quarry. Sang Mayo 19, nagprotesta sa Provincial Environment Management Office (PEMO) ang mga pumuluyo sang Silay para irehistro ang ila mga

isyu sa operasyon sang mga *quarry* sa Silay City. Ginreklamo sang mga residente ang gahod sang mga trak, pagkaguba sang mga irigasyon para sa ila mga tanom kag posible ini nga magtuga sang baha sa ila lugar.

Suno sa ila, ginpapirma sila sang *attendance sheet* sang barangay pero ginpagwa ini sang mga opisyal bilang *consent forms* para sa *quarry*.

Kahublagan sang Pumuluyo

Sang Pebrero 25, ginkomemorar sang mga militante nga grupo ang ika-37 nga anibersaryo sang People Power Uprising paagi sa pagmartsa pakadto sa Fountain of Justice sa Bacolod City. Nagapanawagan sila sang pagpasabat sa mga Marcos, hustisya para sa mga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung, kag kahilwayan. Sadtong Marso 8 naman, ginpangunahan sang alyansa sang mga kababaenhan sa Negros ang aksyon protesta para pasidunggan ang mga kababaenhan nga kaangot sa International Working Women's Day. Nagapanawagan

sila sang pagpataas sang sweldo, pagsiguro sang alalangay nga oportunidad sa palangabuhian, kag proteksyon sa kinamatarung nga mag-organisa.

Nagpanawagan ang progresibo nga grupo sa pagbasura sang Maharlika Investment Fund Bill sang sila ang nagprotesta sa komemorasyon sa deklarasyon sang kahilwayan sang pungsod, Hunyo 12. Ginakondena man sang grupo ang padayun nga interbensyon sang mga dumuluong nga pungsod sa soberanya sang Pilipinas kaangay sang Estados Unidos kag China.

Nagprotesta ang progresibo nga grupo sa adlaw sang State of the Nation Address ni Bongbong Marcos Jr, para sabton ang matuod-tuod nga kahimtangan sang mga Negrosanon sa isa ka tuig niya nga pagpungko bilang Presidente, Hulyo 25. Luwas sa pagbitbit sang mga sektoral nga mga panawagan, ginpabutyag sang nagkalain-lain nga sektor ang ila pagkadismaya sa presidente bangud ini ang wala pag-ulikid sa nagalala nga gutom kag kapigaduhon nga ginaatubang nila. **AP**

Kadre sang Partido, aktibista ginpatay sa Bohol

NAGHATAG SANG MAPULA NGA PAGSALUDO ang mga rebolusyonaryong pwersa sa Bohol kay Manuel "Ka Dodie" Tinio nga gintiro sang pito ka beses samtang nagdrayb sang motor sadtong Abril 14, alas 7:00 sang gab-i, sa dulunan sang Brgy. La Suerte, Pilar, Brgy. Bayungan, San Miguel, kag Brgy. Lus-ong, Ubay, Bohol.

Gintamnan sang mga pwersa sang estado ang iya patay nga lawas sang isa ka .45 nga pistola.

Si Tinio isa ka kadre sang Komite sa Partido sa Bohol (BPC- CPP) kag konsultant sang National Democratic Front (NDF)-Bohol.

Suno sa pahayag sang BPC- CPP, daku nga kawad-on sang rebolusyonaryong kahublagan sa

Bohol ang pagpatay kay Ka Dodie apang ang iya nga dugo nagabunyang kag nagaserbi nga abono sa madamu nga binhi sang bag-o nga mga rebolusyonaryo halin sa hanay sang mga mangunguma, mamumugon, mangingisda kag iban pa nga imol ilabi na sa mga pamatan-on nga iya napukaw kag na-organisa, kag seguridad nga magatubo ang inaway banwa sa kabukiran sa Bohol.

Samtang, ginkundenar sang NDF-Bohol ang pagpatay sa isa ka organisador kag aktibista nga lapit isa ka bulan nga yara sa kamot sang mga tropa militar.

Si Arthur "Ka Jasper" Lucenario ginabdak sang 47th IB sang kaagahon sang Abril 14 sa banwa sang San Miguel samtang

nagsakay sang motor kag ginpaggwa nga napatay sa engkwentro sa tunga sang AFP kag NPA Bohol sang Mayo 12 sa Brgy. Tabuan, Antequera, Bohol.

Gintamnan man siya sang .45 nga pistola sa iya tuo nga kamot nga ginpalupok sang mga soldado sulod sa 10 ka minuto. Nagresulta ini sa grabe nga troma sang mga pumuluyo sa lugar.

Nakaagum si Lucenario sang pagpaantus kag lain-lain nga porma sang tortyur nga, suno sa pahayag sang NDF-Bohol, nagmarka sa iya nga patay nga lawas.

Si Lucenario isa ka organisador sang mga pamatan-on kag mga mangunguma. **AP**

"4 ka armadong..." halin sa pahina 15

wala na nagpadayon sa ila gintalana nga operasyon sa lugar.

Samtang ginpalupok sa isa ka yunit sang NPA ang CAA Detachment sa Brgy. Igococ, Sibalom, Antique sadtong Mayo 8 sa aga.

Suno sa pahayag sang NTC-NPA Southern Panay, "ini nga mga aksyon nagpakita sang paningkamot sa mga yunit sang NPA nga batokan kag paslawon ang nagkagrabe nga atake sa kaaway idalom sa pasista nga rehimen US-Marcos II. Nagpakita man ini sa padayon kag wala untat nga suporta sang katawhan sa ila matuod nga hangaway kag sa rebolusyonaryo nga paghimakas." **AP**

Ang paghimakas masa sa Brgy. Tamaraw

LIKO, TAKLARON KAG DULHUGON ANG ginbagtas sang pumuluyo sa Brgy. Tamaraw sa ila paghimakas para sa duta. Nasumalang man sa kontradiksiyon batok sa pamilya sang despotiko kag bat-ulan nga agalon mayduta kag isa ka burukrata agalon-mayduta nga naggamit sa mapintas nga goons nga mga CAFGU, RMG-PNP kag Army, nagmadi-nalag-on ang paghiliusa sang pumuluyo. Gingamit man batok sa ila ang mga laye mismo sang reaksyunaryo nga gobyerno agud maagaw ang duta nga ila gintalauma kag mapahipos ang ila pagbato, apang wala ini napalong ang kalayo sang pagpakig-away para sa kinamatarung kag kahilwayan.

Ang ini nga baryo makita sa interyor kag hilit nga bahin sa isla sang Negros. Naglab-ot sa 5,000 ka ektarya ang kalaparon sang duta nga nasakupan. Matapos gin-logging sang Insular Logging Company (ILCO) ang mga kalasangan sadtong dekada '70, gintalauma sang pumuluyo ang ini nga duta. Ila ini ginhawan kag ginkaingin ang masiot kag mala-sang. Kararuton kag mais ang ila gintanom para sa panginahanglanon pangkunsumo.

Sang mahawan na ang duta, gin-angkon sang isa ka pamilya sang agalon mayduta ang kalaparan sang ulumhan nga kapin 1,970 ka ektarya. Nagpakilala nga titulado nila ang duta, gani ang mga pumuluyo dapat maghatag sang bahin sa ila. Agud lubos maangkon ang duta ginto sang pamilya ang mga mangu-nguma paagi sa baylo sang hunsoy, patadyong, pagpahulam kwarta sa gamay nga kantidad kag, kon indi makabayad, duta ang mangin kabaylo. Siling sang agalon, "wala kinamatarung ang pumulyo magreklamo kay amon ang korte."

Nagakuha bahin ang pamilya sang agalon mayduta sa mga saop sang tersya parti tagasa ka ani sang produkto kag sila mismo

ang nagabahin. Sa dalayon, halos katunga sang mga saop ang nadulaan sang pangabuhian tungod ginhimo nga pastuhan kag asyenda ang kapin kon kulang 250 ka ektarya. Ang iban nga saop ukon mga mangunguma nga nadulaan sang ulumhan nangin mga mamumugon sa katubhan sang agalon mayduta. Naka-eksperyensya ang pumuluyo sang grabe nga pagantus kag kapintas sang agalon mayduta, pareho sang pagpangastigo, pagpanghimulos sa kababae, pagpangawat kag iban pa nga pagpanghimulos.

Nangin kasanag sa ila madulom nga kahimtangan ang pag-abot sang Partido, NPA kag rebolusyonaryo nga kahublagan sa ila nga lugar. Nakatilaw sang pagtahaw sa pagpang-abuso sang agalon mayduta ang pumuluyo sa baryo sang nagsulod ang dekada '80 bangud nangin lapnagon na ang kahublagan masa kag rebolusyonaryong kahublagan kag NPA sa Negros, ilabi na sa sur nga bahin.

Nag-amat-amat atras ang agalon mayduta sa kahadlok. Tuig 1983 sang nagsugod duso ang mga mangunguma sang kontra-pyudal nga paghimakas para sa pagpataas sang bahin

halin sa tersya pakadto sa bahinay nga inapat. Ginsuportahan sang Simbahan Katoliko ang ila paghimakas. Apang sa tuig 1986, panahon sang paglihisan sang rebolusyonaryong kahublagan, naglunsar sang "operasyon-tago" kag kumpiskasyon ang kahublagan mangunguma sa Brgy. Tamaraw nga lampas sa ikasarang sa kusog sang rebolusyonaryong kahublagan.

Tuig 1989, gingamit sang agalon mayduta ang kumander sang CAFGU detatsment sa baryo agud makontrol ang pumuluyo. Sa tig-alani sang mga produkto, mga armado nga CAFGU ang nagabahin. Sa ulihi nga bahin sang tuig, ginsilutan sang NPA ang nasambit nga kumander. Sini nga tion, ikaduha na nga henerasyon sang pamilya sang agalon mayduta ang nagdumala sa ila kadutaan.

Sa ubay sang Kahublagan Panadlong, nalab-ot sang pumuluyo sa Brgy. Tamaraw ang paghiliusa paagi sa ila organisasyon kag naangkon sulod sa tatlo ka tuig ang kadalagan sa pagposisyon sa duta kag pagpalayas sa agalon mayduta.

"Ang paghimakas..." sundan sa pahina 18

"Ang paghimakas..." halin sa pabina 17

Ginbuksan liwat ang kontra-pyudal nga paghimakas sadtong 1995. Ginduso sang mga saop ang bahinay halin sa inapat pakadto sa linima. Naghiwat sang dayalogo sa tunga sang agalon mayduta kag mangunguma nga gintambungan sang mga organisasyon sang pumuluyo sa urban kag mga opisyal sa baryo. Wala nagpasugot ang agalon mayduta sa ginademanda sang mangunguma, apang sa ulihi, wala na nagbalik kag ginbuy-an ang duta pakadto sa mangunguma bangud sa kahadlok.

Ini nga panahon lapnagon ang programa sang rehimen US-Ramos nga Integrated Forest Management Agreement (IFMA), Socialized Industrial Forest Management Agreement (SIFMA) kag National Integrated Protected Areas System (NIPAS). Nagkolaborar ang agalon mayduta sa lain nga burukrata-agalon mayduta nga isa ka pulitiko sa distrito para sa proyekto sang Department of Environment and Natural Resources (DENR). Tuig 1997, gindeklarar sang burukrata nga ginbakal niya ang duta sa agalon mayduta para sa mina, pastuhan, asyenda sang tubo kag pagtanom sang kahoy. Isa ini ka iskema agud magpabilin ang duta sa poder sang DENR kag indi mapa-idalum sa reporma sa duta.

Liwat nga naglunsar sang kontra-pyudal nga kampanya kag naghiwat sang dayalogo nga gintambungan sang kapin 200 ka pumuluyo kag lain-lain nga sektoral nga organisasyon. Madinalag-on nga naparehistro sang pumuluyo ang pagpamatok sa *reforestation*, minahan kag pagpasta nga makaguba sa pangabuhian sang mangunguma.

Sa tunga-tunga sang tuig 1997, ginsundan sang dayalogo batok sa Regional Mobile Group (RMG-PNP) kag surbeyor angot sa himo-himo nga kaso kag war-

rant of arrest para arestuhon ang 16 ka mangunguma. Sa sini nga higayon kapin 2,000 ka pumuluyo ang nagtambong sa diin wala nag-atubang kag nag-atras ang RMG tungod sa kahadlok sa kusog sang pumuluyo.

Ulihi nga bahin sang 1998 sang may mga dayalogo nga ginhiwat upod ang mga nagkalain-lain nga sektor kag ligal nga organisasyon kontra sa Department of Agrarian Reform (DAR)/DENR, asyenda, pastuhan kag kontra sa mga plano sang burukrata-agalon mayduta. Naghiliusa ang tanan nga pumuluyo sa Brgy. Tamaraw nga pangapinan ang duta kag pangabuhian. Ginsundan pa gid ini sang tatlo ka beses nga dayalogo batok sa pasismo, anti-mina kag reporestasyon.

Pag-ani sang bunga sang kadalag-an

Nangin puhunan sang pumuluyo sa Brgy. Tamaraw ang ila malig-on nga pagbato sa agalon mayduta kag mga kakontsabo sini. Napataas ang produksyon sang mangunguma, hilway na nga magsagod sang sapat kag lubos nga naangkon ang ila kinabudlayan.

Nagpabilin ang pagtinguha sang agalon mayduta nga balikan ang duta paagi sa sunson nga pasismo kag militarisasyon. Bisan sa kabudlayan, padayon nga mabakud ang organisasyon masa sa baryo paagi sa sekreto nga paghulag kag pagbinuligay dira sa kooperasyon bilang kooperatiba nga kinaiya sang Pambansang Katipunan ng mga Magbubukid (PKM).

Dagyaw-alayon ang tipikal nga pamaagi sang organisasyon para solbaron ang teknikal nga pagpauswag sa produksyon. Panahon sang IDKP may komunal (pagtanom sang mga utanon kag kararuton) nga natukod kag nahimo ang mga *agri-training* sa baryo. Nasugpunan kag nangin

lapnagon ini nga kahublagaan sang mangunguma sa Brgy. Tamaraw sang tuig 2017 paagi na sa tagsa ka grupo sang Lubos nga Asosasyon Masa (LAM).

Sang namutikan sang pasintang kaaway ang ululupod nga pagtrabaho sang pumuluyo, ginhingabot ang simple nga kooperasyon sa baryo kag temporaryo nga gin-untat ang dalagkuan nga pagtrabaho apang padayon ang ginagmay nga grupo sa pagtrabaho sa paglikaw sa mata sang kaaway.

Sa hugot nga paghiliusa sang pumuluyo, madasig lang masolbar ang mga banggianay sa tunga sang mangunguma kaangay sang kontradiksiyon sa dulunan, halit sang sapat sa pananom, prendahanay, kag pangpamilya nga bahinay sang propyedad sa duta.

Sa panahon sang pandemyang COVID-19 kag bagyong Odette sang tuig 2020 kag 2021, nakalunsar sang mga pagtuon kag serbisyo medikal sa baryo upod ang yunit sang NPA bisan sa limitasyon sa gamit medikal kag mga paghanas. Ginhimoan sang kampanya ang pagtambal sang mga komon nga sakit gamit ang *acupuncture* kag pagpalapnag sang herbal kag tradisyonal nga pagbulong kombinasyon sa *western* nga pagbulong.

Sang nahalitan ang bilog baryo sang bagyo Odette, madasig man nga napatindog ang mga naguba nga balay paagi sa dagyaw sang mga pumuluyo. Lapnagon kag aktibo nga nagsabat ang tanan nga mga LAM Group. Naglab-ot sa 70-90 ang namobilisa nga indibidwal kag lima pakadto sa pito ka mga balay ang napatindog sa kada-adlaw. Nakay-o ang mga balay sang masa nga wala sang bulig ang reaksyonaryo nga gobyerno.

Nangin tuburan sang Pulang hangaway ang Brgy. Tamaraw

"Ang paghimakas..." sundan sa pabina 19

Tamlang Valley: "Sona sang Neoliberal nga Adyenda"

ANG TAMLANG VALLEY ISA KA sityo nga madamu ang populasyon nga nahamutang sa nabukid nga bahin sa Brgy. Talalak, Sta. Catalina, Negros Oriental. Ini ang sentro sang ekonomiya sa mga residente sa lugar nga halos mga imol nga mangunguma ang nagatiner.

Sa paggamit sang mapanip-lang nga Barangay Development Project (BDP) sang NTF-Elcac, ang reaksyunaryo nga estado nag-tumong nga tukoron ang Tamlang Valley bilang isa ka "Little Baguio," paagi sa implementasyon sang pag-convert sa gamit sang duta, ekoturismo, mina kag iban pa nga proyekto.

Kauswagan para sa naga-haring sahi

Ang BDP isa ka alagyan para sa madamo nga mga iskema nga ang tinutuyo amu ang pagpabakod sa mga negosyo sang mga lokal komprador-agalon mayduta nga mga burukrata pareho sa mga magkabanggi nga mga pamilya sang Teves kag Degamo, kag ang mga Lopez.

Ang pamilya sang Teves nag-pundo sa mga lokal nga pumu-

luyo sa pag-convert sa ila mga pananum halin sa mais kag lubi pakadto sa tubo para sa pag-sustine sa ginpanag-iyahan nga mga arosera/sentrales sang pamilya Teves; balinghoy kag tuba-tuba para sa *bioethanol*; kag cacao. Ini tanan nga produkto gintalana para sa eksport nga tinutuyo. May dam man nga itukod sa mga suba sang Kawitan kag Siaton, nga magsilbi bilang *hydropower* para sa Tamlang.

Ang lapit nga busay sa Tamlang ang gindebelopar para sa ekoturismo agud magsilbi nga lagawanan sang mga turista. Samtang, ang ginpanag-iyahan sang mga Lopez nga Energy Development Corporation (EDC) naga-implementar man sang nagkalain-lain nga konstruksyon nga proyekto sa lugar, ilabi na sa mga *forestal* nga kadutaan para maka-

"Tamlang..." sundan sa pahina 20

"Ang paghimakas..." halin sa pahina 18

kag nagsabat ini sa nagkalain-lain nga rebolusyonaryong hilikuton sa larangan bisan sa lain-lain nga larangan gerilya sa bilog Negros. Amo nga todo ang pagtinguha sang mga pwersa sang estado nga mawasak ang rebolusyonaryo nga kahublagan kag organo sa gahum pangpulitika nga napundar sa baryo.

Sang 2016-2022, masingki ang pakig-away sang masa batok sa paghari sang rehimen US-Duterte paagi sa berdugo nga PNP-AFP sa kagustohan nga wasakon ang rebolusyonaryong kahublagan kag organo sang gahum pangpulitika nga napundar sa baryo. Gingamit sini ang pag-patalang, psywar kag pagpamintas batok sa rebolusyonaryo nga kahublagan pinaagi sa doktrinang US nga "whole of nation approach" kag kontra-insurhensyang kampanya sang NTF-Elcac.

Pila ka lider masa kag rebo-

lusionaryong masa ang namartir sa pasismo kag kapintas sang rehimen US-Duterte. Madamu na ang gindakop sa himu-himo nga kaso kag sa subong ara pa sa nagkalain-lain nga prisohan.

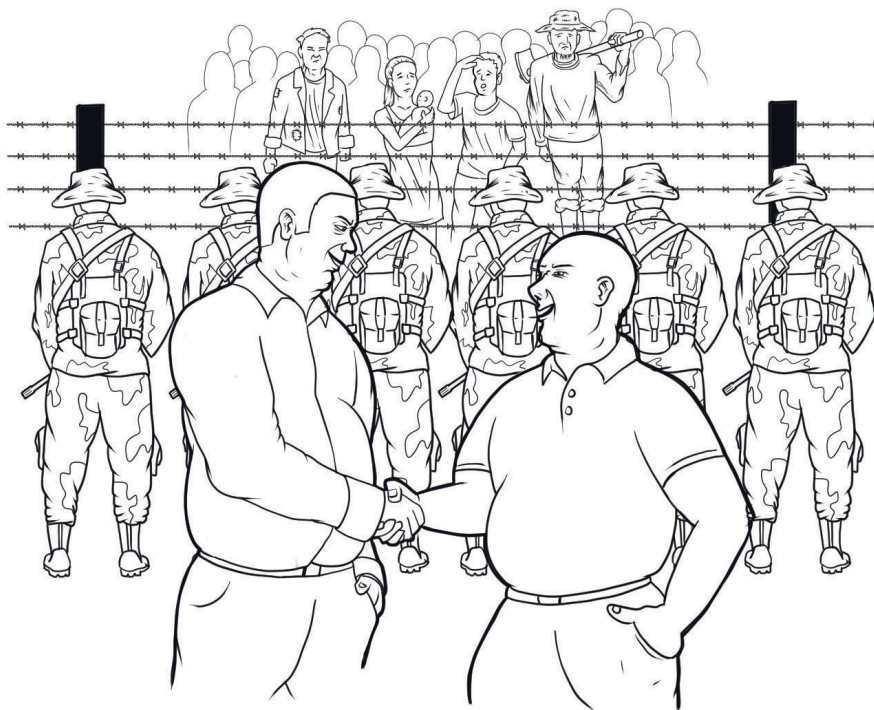
Madamu pa ang mga kalakasan sa paglapas sa tawhanon nga kinamatarung ang naagum sang pumuluyo sa Brgy. Tamaraw. Apang ang masa padayon nagtindog kag nagbato paagi sa rebolusyonaryong espirito sang pagbinuligay sang organisasyon nga sekreto kag gerilya nga paghulag.

Ang kabuhi kag dugo sang mga martir ang palatandaan sang buhi nga pagbato sang pumuluyo upod sa iya Pulang hukbo. Magaserbi ini nga kalayo sa nagabaga-baga nga balatyagon sang pumuluyo sa pagpangita sang demokrasya, katarungan kag kahilwayan.

Ang Brgy. Tamaraw ang isa ka maayo nga halimbawa sang organisado nga kusog sang rebolusyonaryo nga organisasyon masa, mga lokal nga organi-

sasyon sang Partido kag armado nga kusog sang NPA nga ginbasehan para makalab-ot sang kadalagan dira sa rebolusyon agraryo, armadong paghimakas kag pagtukod sang baseng masa kag mga organo sa gahum pangpulitika.

Sa padayon nga pagselebrar sang ika-50 nga anibersaryo sang NDFP sini nga tuig 2023, kuhaan sang leksyon ang inagihan sang pumuluyo sa Brgy. Tamaraw sa padayon nga pagpanday sang rebolusyonaryong kusog sa isla sang Negros sa tunga sang masingki kag dalagku nga kontrarebolusyonaryo nga kampanya sang naghari nga sahi. Sa pagpursige kag pag-ugyon malab-ot ang bag-o kag mas mataas nga rebolusyonaryong kusog sa palaabuton tubtob maangkon sang pumuluyong Pilipino ang handum nga hustisya kag pungsodnon kag pangkatilingban nga kahilwayan. **RP**

"Tamlang..." halin sa pahina 19

kuha sang mga kahoy para sa dinagkuan nga *logging*, upod sa DENR nga nag-akto bilang tigtamla para hatagan sang pagtugot ang malaparan nga pagkalbo sa kalsangan para sa benepisyo sang mga Lopez.

Ang intensyon sa mga lain-lain nga programa sa Tamlang Valley ginhimo para sa pagmina sang *nickel*, *silicon*, *carbon*, kag mga *natural gas*. May kabilogan ini nga 320,000 ka ektarya nga naglab-ot sa lima ka munisipalidad (Sta. Catalina, Pamplona, Valencia, Sibulan, kag Siaton) kag syudad sang Bayawan. Indi magnubo sa 5,000 ka pamilya ang madislokar kon magsugod na ang amo nga proyekto.

Ini nga mga ginatawag nga "kauswagan" isa lang ka tabon para sa pagpang-agaw sang duta para sa *neoliberal* nga mga tinutuyo.

Sona sa paglapas sang tawhanon nga kinamatarung

Halin sa implementasyon sang Memorandum Order (MO) 32 sang rehimen US-Duterte, napa-idealum na ang Brgy. Talalak sa grabe nga militarisasyon sang 11th IB.

Bilang mga instrumento sang

nagahari nga sahi, ang AFP nag-akto para sa interes sa ila amo nga mga komprador burgesya. Gindugangan ang presensya sang tropa militar sa Tamlang kag sa iban nga kasikbit nga sityo sa porma sang Retooled Community Support Program (RCSP).

Ginatawag nga isa ka "sona sang kalinong," apang ang mga mersenaryo nga tropa nagpatigayon sang operasyon militar nga nagtarget sa mga sibilyan para pilit nga magsurender bilang peke nga mga NPA paagi sa paltik kag korap nga Enhanced Comprehensive Local Integration Program (E-CLIP) sang NTF-Elcac. Ginharas, ginpahug, iligal nga ginaresto kag ginpatay ang mga pumuluyo. Ang nanguna nga *target* sang AFP/NTF-Elcac naglakip sa mga mangunguma kag mga residente nga nakapanag-iya sang duta nga nakober sa BDP kag ginaganyat sila nga mosunod sa *neoliberal* nga plano sang reaksyunaryo nga gobyerno.

Ang mga *forestal* nga kadutaan nga gin-uma sang pumuluyo sa pila na ka dekada ginpatrolyahan sang mga *forest rangers* kag paramilitar nga grupo para protektahan ang mga proyekto sang ADC. Ginbutangan nila sang mga nakatago nga kamera ang mga lati agud mamonitor

sang maayo ang mga pumuluyo.

Samtang, ang mga peke nga surenderee ginpa-obra sa mga AFP kag PNP detatsment. Sa isa ka report sa sini lang, nakompirmar nga swelduhan lang sang Php200 kon mag-asawa, samtang Php150 ang ibayad sa soltero/ dalaga. Ginhimo man sila nga giya sa mga operasyon kombat sang militar.

Pareho sang guba nga plaka, ang AFP pasulit-sulit nga nagahanduraw sang ilusyon nga "nawasak" na ang Southeast Negros Guerrilla Front, agud magganyat sa ila mga amo nga mamuhunan sa lugar para maka-kuha ang ila mga opisyal sang mga padanlog.

Ang Tamlang Valley bilang "sona sang kalinong" isa ka athag nga manipestasyon sang malakolonyal kag malapyudal nga sistema. Ang pumuluyo padayon nga nagapos sang *neoliberal* nga palisiya sang imperyalistang US nga nagpokus sa pagpanghimulos sa pungsod para sa barato nga sweldo sa kusog-pangabudlay kag hilaw nga materyales paagi sa agresyon sang mga pwersa sang estado, sa paghingalit sa mga pigado nga masa sa Negros Oriental. **RP**

Pulang Saludo!

Rebolusyonaryo nga kaisog sa tunga sang kapintas militar

GINADUMDOM NATON ANG KABUHI SANG mga Pulang hangaway nga ginpatay sang militar bisan *hors de combat*. Ginpakita nila ang ila nga rebolusyonaryo nga kaisog sa tunga sang kapintas sang berdugo nga militar. Mas mabug-at pa sa bukid Kanlaon ang ila kamatayon bangud ginhalad nila ang ila kabuhi sa pag-alagad sang malapad nga masang pigos kag ginahimuslan.

Ka Yuhan

Si Ka Yuhan, 25 anyos, natawo sadtong Nobyembre 7, 1996 sa Brgy. Jonob-Jonob, Escalante City. Halin siya sa sahing mamumugon sa uma.

Nagsulod siya sa New People's Army (NPA) sadtong 2017. Nagakto nga Food and Logistics Officer (FLO) kag nangin iskward lider. Katapogan man siya sang Komiteng Tigpatuman sa Party Branch (KTPB).

Palakadlaw, *joker* kag "*culturatic*" si Ka Yuhan. Buot kag dali mapalapitan sang mga kaupod bisan sa mga bag-o lang niya nga nakilala.

Na-martir si Ka Yuhan, upod ni Ka Bedam nga ginpatay sa mga pasista nga 62nd IB samtang nagakatulog sadtong Marso 9, 2022 alas 3:00 sa kaagahon sa Brgy. Amin, Isabela, Negros Occidental.

Ka Carding kag Ka Clea

Si Ka Carding (Elbert Quillano) halin sa sahing mangu-nguma. Nangin lider sa simbahan, lider masa kag sa ulihi nga bahin, nagsulod sa armadong paghimakas sadtong 2011.

Isa si Ka Carding sa mga yabe nga kadre sang Partido nga nagpabuylo sang inaway banwa sa larangan halin sa seksyon nga kadakuon tubtob pila ka pilo nga pagdamu.

Nangin sekretaryo sang larangan si Ka Carding sa tuig 2019.

Isa ka maayo nga kadre kag ginapalangga sa masa. Ginakabig nga edukador, doktor, manuglaygay kag malapit sa mga bata.

Samtang mabuot nga asawa ni Ka Carding si Ka Clea (Je-is Quillano). Antes nagsampa sang NPA, lider masa siya sa ila lugar.

Makapila na nakaagum sang pagpamahug, pagpangransak sa ila balay kag pagdakop sa ila kabataan sa tinutuyo nga pungan si Ka Clea sa iya pagbulig sang iya mga kasimanwa ilabi na sa pagbuyagyag sang paglapas sa tawhanon nga kinamatarung nga ginkomiter sa mga reaksyunaryo nga soldado sa ila lugar panahon sa mga operasyon militar.

Mas ginpakita pa niya ang iya mataas nga porma sang pagbulig sang nagsunod siya sa iya bana sa NPA bisan pa sa tumman niya nga kamingaw kag

kabalaka sa iya kabataan.

Nangin opisyal medikal sa larangan si Ka Clea.

Gindakop sila Ka Carding kag Ka Clea sadtong Abril 1, 2022, alas 3:30 sang hapon sa gintingub nga tropa sang Criminal Investigation and Detection Group (CIDG) kag PNP sa Sityo Kulihaw, Brgy. Buenavista, Himamaylan City, Negros Occidental samtang nagatigayon sang hilikuton masa.

Wala kaluoy nga ginpatay ang mag-asawa sang nasambit nga tropa sang kapulisan, alas 6:00 sang hapon, matapos gintortyur. Ginpagwa sang 94th IB nga napatay sila sa engkwentro sa tunga sang yunit sang Mt. Cansermon Command (MCC-NPA) kag CIDG/PNP.

"Rebolusyonaryo..." halin sa pahina 21

Ka Jekoy kag Ka Jorge

Si Ka Jekoy (Mario Baldusa), halin sa sahi nga mangunguma. Ginbun-ag sa Brgy. Bulwangan, Hinobaan, Negros Occidental. Agot sa apat ka mga mag-ulutod. Buot, pisan kag responsable si Ka Jekoy. Nagabulig sa iya amay kag mga utod sa mga hilikuton sa uma.

Sang nag-*fulltime* na siya, pirmi nga positibo ang iya panindugan kag maayo magpropaganda sa mga kaupod kag masa. Malapit man siya sa mga bata. Wala siya pagbalibad sa mga hilikuton. Nag-akto siya nga platun medikal.

Samtang si Ka Jorge (Janhel Sarsa), taga Brgy. Planas, Guihulngan City, Negros Oriental. Mangunguma ang sahi nga ginhalinan. Hiposon, maayo sa trabaho kag wala pagduha-duha sa pagbaton sa mga hilikuton nga

gintalana sa iya sang Partido.

Napatay si Ka Jekoy kag Ka Jorge sa engkwentro sa tunga sang 62nd IB kag Leonardo Panaligan Command (LPC-NPA) sa Sityo Binataan, Quintin Remo, Moises Padilla, Negros Occidental sadtong Nobyembre 28, 2022. Nag-agum sang minor nga kapi-lasan kag buhi pa sila Ka Jekoy kag Ka Jorge matapos ang 30 minutos nga engkwentro. Sa baylo nga hatagan sang panguna nga pagtratar (*first aid*) sang militar, gintiro sila tubtob napatay.

Ka Nonong kag Ka Ruben

Si Ka Nonong (Arjen Mahinay), 73 anyos, halin sa sahi nga mangunguma sa Brgy. Pinggot, Ilog, Negros Occidental.

Nagsulod sa NPA panahon sang dekada 80. Nag-untat siya sa panahon sang pagsipak. Ginrekrut sa Revolutionary Proletarian Army-Alex Boncayao Brigade (RPA-ABB) apang indi niya ma-

hangpan ang mga gawi kag istilo sa paghulag sang RPA-ABB amu nga nag-untat siya.

Daku ang kalipay ni Ka Nonong sang naangotan siya liwat sang NPA sa ila lugar. Nangin sakop sang BOP kag nagabulig siya sa mga hilikuton sang Hukbo. Nagpultaym sa NPA sadtong 2019.

Maayo nga ginpatuman ni Ka Nonong ang iya hilikuton bilang FLO sa platun. Ginasi-guro niya ang mga kaupod kag masa, pirmi nga ginapaulihi ang iya kaugalingon. Isa man siya ka manogkanta, gitarista kag maayo magkomposo sang kanta.

Suno kay Ka Nonong, "handum ko gid ang mag-NPA. Bisan may edad na, indi ini maka-upang sa akon pag-alagad sa pumuluyo. Ari na ako manginmatay sa rebolusyon."

Si Ka Ruben (Junjun Callet), 38 anyos, halin sa sahing mangunguma. Ginbun-ag sa Brgy. Tanglad, Tayasan, Negros Oriental. Subang sa mga mag-ulutod. Kilala nga mapinalanggaon sa iya mga utod si Ka Ruben.

Sa pagsulod niya sa NPA, suod siya sa mga kaupod bangud sa iya pagkamabuligon kag mapalanggaon. Yamuhat kag palakadlaw, nangin suod man si Ka Ruben sa mga masa, pisan kag wala nagbalibad sa mga hilikuton.

Napatay si Ka Nonong kag Ka Ruben sadtong Pebrero 4 sa Sityo Mugni, Brgy. Oringao, Kabankalan City, Negros Occidental. Gindakop sila sang 94th IB sa wala pa ang engkwentro sa tunga sang MCC-NPA kag sa nasambit nga tropa militar.

Indi na makahulag kag makahambal si Ka Nonong bangud sa *stroke* sang gindakop sang militar samtang si Ka Ruben ang medikal opiser nga nag-atipan sa iya. Ginpagwa sang 94th IB nga napatay sila sa engkwentro. **RP**

Laygay Medikal

Ano ang heat stroke?

ANG *HEAT STROKE* ANG PINAKAGRABE nga porma sang balatian nga may kaangtanan sa sobra nga init sang panahon kon sa diin sobra ang kainit sang lawas. Indi makaya sang lawas ang sobra nga kainit bangud sang pagkabuhin sang tubig sa lawas (*dehydration*). Ginkonsidera ini bilang emerhensya medikal.

Mga kabangdanan:

- Init kag paang nga panahon
- Mapagsik nga pag-ehersisyo sa init nga panahon
- Pagkabuhin sa tubig sang lawas (*dehydration*)
- Sobra nga direkta nga eksposyur sa adlaw

May mataas nga risgo sa *heat stroke* ang mga lapsag, mga may edad, atleta kag mga indibidwal nga nag-obra sa gwa sang balay.

Mga sintomas:

- Ang temperatura sa lawas naglab-ot sa masobra 40 *degrees Celsius*
- Ang una nga senyales ang pagkalipong
- Pagsakit kag paglingin sang ulo
- Pagsuka
- Kakulangan sa balhas bisan sa kainit
- Init kag pagpangluspi sa panit
- Pagpalanig-a sang maskulo
- Madasig nga pitik sang kasing-kasing
- Madasig kag manabaw nga pagginhawa
- Pagbag-o sang kinaiya kaangay sang: pagkalibog, malipaton, ukon daw gabuyod ang paglakat

Paano malikawan:

- Limitahan ang oras nga yara sa gwa sang balay tungod sa grabe nga init.
- Mag-inom sang damo nga tubig.
- Likawan ang pag-inom sang tsaa, kape, *soft-drink* kag ilimon nga makahulubog.
- Magsuksok sang malaba nga bayo kon maggwa. Magsuksok man sang mag-an, duag ang kolor, halog nga bayo kag malapad nga kalo.
- Himuon ang mga mabug-at nga mga aktibidad sa aga ukon hapon, kon sa diin mabugnaw na ang panahon

Pamaagi sa pagbulong:

- Isalhin ang tawo sa mahandong nga lugar ukon sa sulod sang balay
- Pahigdaon nga nakataas ang batiis
- Kon makaya niya nga makainom, painomon

sang bugnaw nga tubig

- Ubahon ang bayo, butangan sang bugnaw nga tubig ang panit kag kuyaban
- Butangan sang ice pack ang ilok, pulso, tikod kag hita

AMBAHANON

Kamo ang hinungdan

Komposo ni: Ka Dapen • Tono: Ikaw ang Dahilan

Ngano ba kon kamo akong makita
Ang dughan ko magkuba-kuba
Namatikdan ko mga pag-antos mo
Gusto ko nga motabang ninyo

Kong sa kiliran ka gibati ko'g kamaya
Naghari ang kaninyo nabalaka
Gisulayan ko na nga kamo kalimtan na
Pero hangtod karon dili kayang talikdan ka

(KORO)

Tungod kamo ang anaa sa ilalom
niining dughan
Sa among mga paningkamot
kamo ang hinungdan
Dili kami makatulog sa inyong kasakit,
kalisod
Kaninyo mahal kong masa,
kamo ang hinungdan

Unsay among buhaton
hingpit alagaran ka
Kay kamo among kalipay sa among kinabuhi
Kamo among bayani, paglaum sa tanan
Hustisya pangita-on ta,
para sa kagawasan

(Repeat Koro)

Instrumental

(Repeat Koro 2x)

Kamo ang mahal

***ISULONG ANG
INAWAY BANWA!
LAB-OTON ANG
MAKATARUNGANON
NGA KALINONG!***

